

Izglītības un zinātnes ministrija

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS 2019. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2020

I PAMATINFORMĀCIJA.....	3
1.1. JURIDISKAIS STATUSS	3
1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	3
1.3. PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES	3
II FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS.....	5
III DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI.....	6
3.1. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA	6
3.1.1. Vispārējā izglītība	6
3.2.2. Iekļaujošā izglītība.....	10
3.2.3. Pedagoģu izglītība	11
3.2. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA.....	12
3.2.1. Profesionālā izglītība	12
3.2.2. Pieaugušo izglītība.....	14
3.3. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA	15
3.4. ZINĀTNE.....	19
3.5. SPORTS	23
3.6. VALSTS VALODA	25
3.7. JAUNATNE	26
3.8. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS	27
3.9. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS.....	29
IV PĀRSKATS PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS	
SISTĒMĀM.....	32
4.1. Nozares vadība.....	32
4.2. Informācijas tehnoloģiju attīstība.....	33
V PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS	34
5.1. Pētījumi	34
5.2. Iekšējais audits	35
VI PERSONĀLS.....	36
VII KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	38
7.1. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA.....	38
7.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	38
VIII 2020. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	39

PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības, zinātnes un sporta nozarē, kā arī jaunatnes politikas un valsts valodas politikas jomā. Ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politiku, organizēt un koordinēt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanu, kā arī veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, lai veicinātu izglītotu, fiziski un garīgi attīstītu, patriotiski noskaņotu personību attīstību, veidotu vienotu Latvijas sabiedrību.

Ministrija nodrošina sabiedrības informēšanu par izglītības sistēmas aktualitātēm, pieņemto lēmumu skaidrošanu un saikni ar sabiedrību, ievērojot komunikācijas procesa labākās tradīcijas un pārskatāmas valsts pārvaldes darbības pamatprincipus.

1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Galvenās ministrijas politikas jomas, nozares un darbības virzieni ir:

- izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība;
- vispārējās izglītības, vērtībuzglītības un interešu izglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- profesionālās izglītības, tālākizglītības un mūzikizglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- augstākās izglītības un zinātniskās darbības politika, kvalitāte un pārvalde;
- sporta politika un pārvalde;
- vienotas valsts politikas izstrāde jaunatnes politikas nozarē un tās koordinēta īstenošana;
- valsts valodas politika un pārvalde.

1.3. MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – IKVD) ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas reģistrē izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus un uztur šos reģistrus; licencē izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas); nodrošina vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu; organizē ārpusformālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu; izsniedz pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus un nodrošina to uzskaiti, kā arī kontrolē un uzrauga izglītības procesa atbilstību nozari regulējošajiem normatīviem.

Studiju un zinātnes administrācija ir izglītības un zinātnes ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno studiju un studējošo kreditēšanas politiku valstī, nodrošina kreditēšanas koordinēšanu un administrēšanu, nodrošina valsts pētījumu programmu un fundamentālo un lietišķo pētījumu administrēšanu.

Valsts izglītības attīstības aģentūra (turpmāk – VIAA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu, mūzikizglītības, ārvalstu stipendiju un sadarbības programmu, Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu un grantu shēmu īstenošanā izglītības, zinātnes un pētniecības jomā, kā arī karjeras atbalsta jautājumos, piedāvājot konsultatīvu atbalstu un plašu informācijas klāstu par izglītības nozares attīstības iespējām Latvijā un Eiropā. Veic ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” nacionālā kontaktpunkta funkcijas.

Valsts izglītības satura centrs (turpmāk – VISC) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina mācību satura izstrādi vispārējā un profesionālajā izglītībā un

pārrauga tā īstenošanu, nodrošina mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā un valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi profesionālajā izglītībā, kā arī koordinē atbilstošas mācību literatūras izstrādi, īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi un nodrošina valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. Nodrošina Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi.

Latviešu valodas aģentūra (turpmāk – LVA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar dokumentā “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam” noteiktajām prioritātēm;

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (turpmāk – JSPA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts iestāde, kuras mērķis ir veicināt jauniešu aktivitāti un mobilitāti, līdzdalību jaunatnes brīvprātīgā darba, neformālās izglītības un jaunatnes informācijas programmās un projektos, kā arī veicināt jauniešu neformālo izglītību.

Latvijas Zinātnes padome ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes koleģiāla zinātnieku institūcija, kuras darbības mērķis ir sekmēt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas īstenošanu un koordināciju, nodrošināt valsts budžeta finansēto zinātnisko pētījumu programmu (fundamentālie un lietišķie pētījumi un valsts pētījumu programmas) pieteikumu un rezultātu izvērtēšanas organizēšanu. Latvijas Zinātnes padome koordinē Latvijas Zinātnes padomes ekspertu tiesību piešķiršanu, kā arī Latvijas Zinātnes padomes Ekspertu komisiju darbību visās zinātnes nozaru grupās.

Latvijas Sporta muzejs ir izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas veic Latvijas sporta kultūras mantojuma saglabāšanu un pētīšanu, kā arī Latvijas sporta vēstures popularizēšanu sabiedrībā.

Saskaņā ar ministrijas nolikumu, ministrijas padotībā un pārraudzībā 2019. gadā bija arī Latvijas Zinātņu akadēmija, Elektronikas un datorzinātņu institūts, Fizikālās enerģētikas institūts, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Banku augstskola, Daugavpils Universitāte, Latvijas Jūras akadēmija, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Tehniskā universitāte, Ventpils Augstskola, Vidzemes Augstskola, Jēkabpils Agrobiznesa koledža, Liepājas Jūrniecības koledža, Malnavas koledža, Profesionālās izglītības kompetences centrs "Rīgas Tehniskā koledža", Rīgas Celniecības koledža, Aizkraukles Profesionālā vidusskola, Daugavpils Būvniecības tehnikums, Daugavpils tehnikums, Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola, Jelgavas tehnikums, Kandavas Lauksaimniecības tehnikums, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, Ogres tehnikums, Vidzemes tehnoloģiju un dizaina tehnikums, Profesionālās izglītības kompetences centrs "Liepājas Valsts tehnikums", Profesionālās izglītības kompetences centrs "Rīgas Valsts tehnikums", Rēzeknes tehnikums, Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, Rīgas 3. arodskola, Rīgas Stila un modes tehnikums, Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola, Saldus tehnikums, Smiltenes tehnikums, Valmieras tehnikums, Ventpils tehnikums, Murjāņu sporta ģimnāzija, sociālās korekcijas izglītības iestāde "Naukšēni".

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās (uzņēmēj-sabiedrībās): sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda"", valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions"", valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums", sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Sporta centrs "Mežaparks"", sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Tenisa centrs "Lielupe"" un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Olimpiskā vienība".

II FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

2019. gadā ministrija nodrošināja tās pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu piešķirtā valsts budžeta ietvaros, kā arī aktīvi piesaistīja dažādu ES politikas instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu finansējumu.

1.tabula

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2018. un 2019.gadā, EUR

Finansialie rādītāji	Faktiskā izpilde 2018. gadā, EUR	2019. gadā	
		Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	faktiskā izpilde, EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	751 886 149	782 239 895	771 062 098
Dotācijas	714 713 974	737 947 556	734 455 061
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	6 545 199	6 687 857	6 226 755
Ārvalstu finanšu palīdzība	26 644 271	32 268 888	25 051 177
Izdevumi kopā	748 461 722	795 719 969	773 981 209
Uzturēšanas izdevumi kopā	723 946 206	764 009 704	743 367 661
Kārtējie izdevumi	106 171 747	115 525 190	107 612 046
Procentu izdevumi	363 681	410 217	385 915
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	64 940 379	65 759 617	61 687 505
Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 198 224	6 211 558	5 372 108
Uzturēšanas izdevumu transferti	549 272 175	576 103 122	568 310 087
Izdevumi kapitālieguldījumiem	24 515 516	31 710 265	30 613 548

III DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI

3.1. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA

2019. gadā turpinājās sāktās reformas izglītības satura un pedagogu darba samaksas pilnveidē, kā arī pedagoga profesijas prestiža paaugstināšanā un iekļaujošās izglītības attīstībā.

3.1.1. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA

2.tabula

Finanšu resursu izdevumi vispārējās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
01.03.00 Sociālās korekcijas izglītības iestāde	620 456	620 456
01.05.00 Dotācija privātajām mācību iestādēm	8 988 162	8 963 153
01.07.00 Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1.,2. un 3. klases izglītojamiem	17 468 916	17 441 434
01.08.00 Vispārējās izglītības atbalsta pasākumi	255 441	191 653
01.11.00 Pedagogu profesionālās kompetences pilnveidošana	1 245 316	1 232 888
01.14.00 Mācību literatūras iegāde	4 585 452	4 585 379
01.15.00 Sociālā atbalsta programma vispārējās izglītības pedagogiem	122 316	79 970
12.00.00 Finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanas atbalstam un pašaprūpes veikšanai	1 051 905	1 018 408

62.resora "Mērķdotācijas pašvaldībām" budžeta programmas: 01.00.00 "Mērķdotācijas izglītības pasākumiem" 05.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām"		
10.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām"	368 669 187	368 669 187
99.00.00 Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem izlietojums		
Kopā	403 007 151	402 802 528

Lai nodrošinātu kvalitatīvas vispārējās izglītības pieejamību un attīstību, 2019. gadā turpinājās skolu tīkla sakārtošana, ministrija izstrādāja piedāvājumu četru reģionu bloku modelim ar dažādiem minimālā skolēnu skaita kritērijiem vidusskolu klasēs. Lai izvērtētu iespējamus risinājumus pašvaldību izglītības iestāžu tīkla attīstībai, organizētas klātienē tikšanās ar visām Latvijas pašvaldībām, pārrunājot jautājumus par skolu nodrošinājumu ar pedagogiem un atbalsta personālu, par Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanu, izglītības iestāžu ēku atbilstību higiēnas prasībām, digitālās prasības līmeni, metodiskā atbalsta nepieciešamību skolotājiem un citus jautājumus. Pēc sarunām ar pašvaldībām tika izvērtētas pedagogu darba samaksas modeļa pilnveides iespējas, kā arī sagatavots un virzīts izskatīšanai valdībā informatīvais ziņojums par skolu tīklu.

Ievērojot pedagogu atalgojuma paaugstināšanas grafiku, no 2019. gada 1. septembra samaksa par zemāko mēneša darba algas likmi nodrošināta 750 eiro apmērā.

Pārejai uz pilnveidotā izglītības satura ieviešanu līdzekus pirmsskolas vadlīnijām un pamatzglītības standartam 2019. gadā apstiprināts arī vispārējās vidējās izglītības standarts (Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumi Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem"). No 2019. gada 1. septembra pirmsskolas izglītībā sāka pilnveidotā mācību satura un kompetenču pieejas īstenošana.

Valdībā apstiprināta jauna kārtība par vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības programmu īstenošanu neklātienē un tālmācības izglītības ieguves formā. Izglītības iestādēm noteikti kritēriji, lai tās pilnvērtīgi nodrošinātu izglītības ieguves iespējas šajās izglītības programmās.

2019./2020. mācību gads tika pasludināts par Tehnoloģiju gadu, tā laikā īstenotas dažādas ar informācijas tehnoloģijām saistītas aktivitātes skolēniem, pedagogiem un sabiedrībai. Daļa aktivitāšu īstenotas Valsts izglītības satura centra Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) projektā "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". Projekts piedāvā daudzveidīgu atbalstu gan bērniem ar speciālām vajadzībām un mācību grūtībām, gan arī skolēniem ar augstiem sasniegumiem. Īpaša uzmanība pievērsta STEM (dabas zinātņu un tehnoloģiju tēmas, angļiski STEM – *Science, Technology, Engineering and Mathematics*) interešu izglītības programmu piedāvājumam. Daudzveidīgu atbalstu izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai sniegušas 358 izglītības iestādes, kopumā projekta aktivitātēs iesaistot 131 967 skolēnus un 7 386 skolotājus, t.sk. 1 200 skolotājus iesaistot profesionālās kompetences pilnveidē.

VISC īstenotā ESF projekta "Atbalsts nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošanai izglītojamo talantu attīstībai" ietvaros līdz 2019. gada beigām nodrošināta 15 reģionālu un 3 valsts mēroga zinātnisko konferenču, kā arī 48 valsts mācību priekšmetu olimpiāžu norise. 2019. gadā Latvijā organizēta 3. Eiropas fizikas olimpiāde, kurā piedalījās vairāk nekā 34 valstu pārstāvji. Sadarbībā ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm nodrošināti zinātniskās pētniecības darbības pasākumi. 319

izglītojamajiem sniegta iespēja piedalīties starptautiska līmeņa mācību priekšmetu olimpiādēs un zinātniskajos pasākumos. Kopumā īstenotajās darbībās iesaistījās vairāk kā 12 000 Latvijas izglītojamo, 279 pedagogi bija iesaistīti profesionālās kompetences pilnveides pasākumos.

2019. gada decembrī 1122 izglītības iestādes saņēmušas jaunu didaktisko materiālu komplektu pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem latviešu valodas apguvei, lai sniegtu atbalstu pārejai uz mācībām latviešu valodā, kompetenču pieejas ieviešanā un mācību satura īstenošanā lingvistiski nevienmērīgā vidē. Didaktisko materiālu komplektus saņēma arī pedagogi, kuri pilnveido pedagoģisko kompetenci Latviešu valodas aģentūras tālākizglītībasursos.

2019. gadā sākta gatavošanās XII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, kas plānoti 2020. gada 6.-12. jūlijā.

VISC īstenotais ESF projekts “Kompetenču pieēja mācību saturā” (“Skola 2030”) sagatavojis mācību programmu un mācību līdzekļu paraugus, kā arī metodiskos materiālus, kas ir pieejami un tiks papildināti digitālajā mācību resursu krātuvē <http://mape.skola2030.lv>. 2019. gadā izstrādātas un publicētas 27 pamatizglītības programmas un 22 vidējās izglītības pamatkursu programmas un viena specializētā kursa programma – mazākumtautību valoda un literatūra.

IKVD īstenotajā ESF projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (PuMPuRS) ir iesaistījušās vairāk nekā 80 pašvaldības, kopā 528 profesionālās un vispārīzglītojošās izglītības iestādes. Kopumā dažādi individuāli atbalsta pasākumi sniegti vairāk nekā 20 000 skolēniem, kuriem identificēti dažādi mācību pārtraukšanas riski. Izstrādāti seši metodiskie materiāli, apstiprināti 176 Jaunatnes iniciatīvu projekti, noslēgušies – septiņi. Turpinājās profesionālās kompetences pilnveides programmu īstenošana pedagogiem, īstenotas supervīzijas un ievadsemināri. 2019. gadā īstenota sabiedrības informēšanas kampaņa par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem, veidojot Latvijas Televīzijā raidījumu “KLASE”.

Priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu mazina arī karjeras attīstības atbalsts, tāpēc VIAA īsteno ESF projektu “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. Projektā iesaistītajās izglītības iestādēs nodrošināts pedagoga karjeras konsultanta darbs un karjeras atbalsta pasākumi izglītojamajiem. 2019./2020. mācību gadā projektā iesaistītas 76 pašvaldības un to apvienības, kā arī 17 profesionālās izglītības kompetences centri, nodarbināti 369 pedagogi karjeras konsultanti. Karjeras atbalstu saņem 150,4 tūkstoši izglītojamo 407 vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2019. gadā veikti dažādi karjeras attīstības atbalsta un informēšanas pasākumi – konferences, semināri, karjeras dienas, profesionālās meistarības konkursi u.c. pasākumi.

Novērtējot izglītības kvalitāti vispārējās izglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācijā, 2019. gadā IKVD akreditējis 112 vispārējās izglītības iestādes un 351 vispārējās izglītības programmas, organizējis 104 vispārējās izglītības iestāžu un 40 pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu.

Ministrijas īstenotajā ES fonda projektā “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešana” sākts darbs pie monitoringa sistēmas apraksta izstrādes un monitoringa rīku prototipa izstrādes, kā arī apstiprināti nacionālās pētījumu programmas izglītībā nosacījumi. Nacionālā līmeņa pētījumi ir vērsti uz dažādu ar izglītības kvalitāti ietekmējošo faktoru izpēti un starptautiski salīdzinošo pētījumu datu analīzi. Pētījumu programmas uzsākšanai ir izveidota stratēģiskās vadības padome, 2019. gadā veikta pētījuma sadarbības partnera atlase un noslēgts līgums ar Latvijas Universitāti zinātniskā pētījuma “Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā” īstenošanai. Turpināta arī Latvijas dalība dažādos starptautiskajos izglītības pētījumos ministrijas īstenotā ESF projektā “Dalība starptautiskajos pētījumos”. 2019. gada decembrī publiskoti OECD Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas PISA 2018 rezultāti. 2019. gada 25. martā Latvijas skolās sākts pētījums par matemātikas un dabaszinātņu izglītības attīstības tendencēm 4. klašu skolēnu līmenī (IEA TIMSS) – tā rezultāti tiks publiskoti 2020. gada decembrī.

Latvijas Nacionālās prasmju stratēģijas projektā 2019. gadā OECD eksperti sagatavojuši novērtējuma ziņojumu par Latvijas prasmju sistēmu un rekomendācijas nākamajām politikas plānošanas periodam.

2019. gadā tiek īstenoti 42 vispārējās izglītības iestāžu infrastruktūras attīstības projekti, nodrošinot būtisku ES fondu atbalstu izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācijai un mācību procesa nodrošināšanai nepieciešamā aprīkojuma iegādei. Plānots, ka kopumā tiks modernizētas 97 vispārējās izglītības iestādes.

3. tabula

**Galvenie pirmsskolas izglītības indikatori
2018./2019. mācību gadā un 2019./2020. mācību gada sākumā**

	2018./2019.	2019./2020.
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās kopā, t.sk. bērnu skaits, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	99177	100179 (izmaiņas +1 002; +1,01%)
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības grupās, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	39993	41898 (izmaiņas +1 905; +4,76%)
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas	990	970 (izmaiņas -20; -2,02%)
Pedagogu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs	11397	11430 (izmaiņas +33; +0,28%)

4. tabula

**Galvenie pamatizglītības indikatori
2018./2019. mācību gadā un 2019./2020. mācību gada sākumā**

	2018./2019.	2019./2020.	Izmaiņas	%
Izglītojamo skaits pamatizglītības posmā	177610	177984	+374	+0,21
Otrgadnieku skaits pamatizglītības posmā	1894	2125	+231	+12,19
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības programmas, tajā skaitā speciālās izglītības iestādes, vakara (maiņu) skolas, profesionālās izglītības iestādes	738	702	-36	-4,87

5. tabula

**Galvenie vispārējās vidējās izglītības indikatori
2018./2019. mācību gadā un 2019./2020. mācību gada sākumā**

	2018./2019.	2019./2020.	Izmaiņas	%
Izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē	37014	36018	-996	-2,69

t.sk. vakara un neklātienes programmās	7854	6558	-1296	-16,5
Izglītības iestādes, kuras īsteno vispārējās vidējās izglītības programmas	341	330	-11	-3,22

3.2.2. IEKĻAUJOŠĀ IZGLĪTĪBA

Nodrošinot iekļaujošās izglītības pieejamību, 2019./2020. mācību gadā 375 vispārējās izglītības iestādes īstenoja speciālās izglītības programmas. Valstī darbojās 51 speciālās izglītības iestāde, to skaitā 12 speciālās skolas - attīstības centri, kas papildus speciālās izglītības programmu īstenošanai konsultē un izglīto speciālās izglītības jautājumos tās skolas, kuras iekļāvušas skolēnus ar speciālām vajadzībām, kā arī sniedz konsultācijas vecākiem. Izglītības iestādēs ir izveidota atbalsta sistēma, kuras ietvaros izglītības iestādes atbalsta komandas speciālisti (skolotājs logopēds, izglītības psihologs, speciālais pedagogs u.c.) sadarbībā ar mācību priekšmeta skolotājiem izvērtē bērna speciālās vajadzības un sniedz pedagoģisko atbalstu skolā, kad izglītojamā speciālo vajadzību noteikšanā Valsts pedagoģiski medicīniskā komisijā vai pašvaldību pedagoģiski medicīniskajā komisijā iesaistītie speciālisti iesaka piemērotāko izglītības programmu un atbalsta pasākumus.

Turpinot mērķtiecīgu iekļaujošās izglītības īstenošanu, nodrošinot kvalitatīvas izglītības pieejamību bērniem ar īpašām vajadzībām, 2019. gada 19. novembrī pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 556 "Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenojamās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām". Tie precizē prasības izglītības iestādēm nepieciešamo atbalsta pasākumu nodrošināšanā, bērnus ar speciālām vajadzībām iekļaujot vispārējās izglītības iestādēs. Jaunajos noteikumos paplašināts atbalsta pasākumu klāsts, kas bērniem ar speciālām vajadzībām jānodrošina mācību procesā. Atbilstoši katra bērna speciālajām vajadzībām noteikti mācību procesa organizācijas principi, individualizēti atbalsta pasākumi mācību satura apguvei, mācību un tehniskie līdzekļi mācību vides nodrošināšanai, kā arī nepieciešamais atbalsta personāls. Noteikumi stāsies spēkā 2020. gada 1. septembrī un attieksies arī uz pirmsskolas izglītības iestādēm.

2019. gadā izstrādāts metodiskais līdzeklis "Atbalsta pasākumu nodrošināšana vispārējās izglītības iestādēs", "Individuālā izglītības programmas apguves plāna sastādīšana un īstenošana", metodiskās rekomendācijas pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju sēžu darba organizēšanai un informatīvs materiāls "Informācija par Latvijā standartizētiem testiem bērna intelekta un pamatprasmju izvērtēšanai".

6.tabula

Galvenie iekļaujošās izglītības indikatori 2018./2019. mācību gadā un 2019./2020. mācību gada sākumā

	2018./2019.	2019./2020.	Izmaiņas	%
Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits	14011	15437	+1426	+10,17
t.sk. speciālās izglītības iestādēs	5708	5579	-129	-2,25
t.sk. speciālajās klasēs pie dienas vai vakara un neklātienes skolām	1475	1180	-295	-20
t.sk. integrēti vispārējās izglītības iestādēs	6828	8678	+1850	+27,09

3.2.3. PEDAGOGU IZGLĪTĪBA

2019. gadā vairāk nekā 19 424 pedagogi pilnveidojuši savu profesionālo kompetenci gan valsts budžeta, gan ESF finansētās programmās. Valsts budžeta finansētos profesionālās kompetences pilnveides kursus 18 programmās apmeklēja vairāk nekā 9 300 pedagogu.

Lai sniegtu metodisko atbalstu iekļaujošās izglītības aspektu nodrošināšanai skolēniem ar mācīšanās, valodas, redzes, dzirdes, jauktiem attīstības, garīgās un smagas garīgās attīstības traucējumiem, organizēti 12 speciālās izglītības kompetences pilnveides kursi, kurus apmeklēja vairāk nekā 1095 pedagogi.

Profesionālās izglītības kompetenču centri ir nodrošinājuši profesionālās kompetences pilnveidi vairāk nekā 623 profesionālās izglītības iestāžu pedagogiem. Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides ietvaros vairāk nekā 6000 pedagogu un darba vidē balstītu mācību vadītāju pilnveidojuši savas zināšanas un prasmes daudzveidīgās jomās, tai skaitā STEM (ietverot arī digitālās prasmes), pedagoģijā un skolvadībā.

Vairāk kā 1880 pedagogu apmeklējuši valsts ģimnāziju organizētos profesionālās kompetences pilnveides kursus.

IKVD īstenotā projekta "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" (PuMPuRS) ietvaros 2019. gadā organizētas darbnīcas 280 izglītības iestādēs un 70 darbnīcas pašvaldībās, lai pedagogi un izglītības jomas speciālisti sekmīgāk spētu atpazīt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus. Pedagoģa atbalstam darbā ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska bērniem organizētas supervīzijas 95 izglītības iestādēs un 5 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas.

Lai nodrošinātu pilnveidotā mācību satura aprobāciju un ieviešanu, VISC īstenotā ESF projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" ("Skola 2030") ietvaros profesionālo kompetenci pilnveidojis 9661 pedagogs (no tiem 7035 pedagogi 2019. gadā). 2019. gadā īstenoti arī vairāki vērienīgi pasākumi pedagogu atbalstam jaunā mācību satura ieviešanā, tai skaitā 3 konferences, 12 mācību satura aprobācijas semināri, 35 mācību satura ieviešanas semināri, vebināri.

LVA pedagogu profesionālās kompetences pilnveides pasākumus īstenoja arī saistībā ar pakāpenisku pāreju uz mācībām valsts valodā valsts, pašvaldību un privātajās vispārējās izglītības iestādēs. Projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā" latviešu valodas prasmes pilnveides kurss profesionālajām vajadzībām ar mērķi nodrošināt pirmsskolas un skolas pedagogu latviešu valodas prasmju nostiprināšanu C1 līmenī un šo prasmju paaugstināšanu līdz C2 līmenim 2019. gadā izglīto ti 1155 pedagogi; metodikas kurss izglīto ti 1172 pedagogi (340 pirmsskolas, 251 sākumskolas, 221 dažādu mācību priekšmetu, 360 latviešu valodas skolotāji). Notika 2 intensīvie kursi latviešu valodas un kultūrvides apguvei, kuros mācījušies 60 pirmsskolas un sākumskolas pedagogi. 2019. gada 27. februārī notika konference "Aktualitātes latviešu valodas apgūvē", kurā piedalījās 136 pedagogi. Dažādos atbalsta pasākumos - pieredzes apmaiņas semināros par latviešu valodas lietojumu profesionālajām vajadzībām un mācību satura apguvi valsts valodā, skolu un pirmsskolu sadarbības pasākumos piedalījušies 504 pedagogi.

2019. gadā *eTwinning* Latvijas nacionālā atbalsta dienesta sniegtās iespējas Latvijas pedagogiem un viņu skolēniem nodrošināja iespēju veidot starptautiskus starpskolu formālās izglītības projektus. 2019. gadā kopā uzsākti 627 jauni starpskolu projekti, līdz 2019. gada nogalei *eTwinning* platformā bija reģistrējušies vairāk nekā 6500 skolotāju no vairāk nekā 1100 izglītības iestādēm. 2019. gadā noorganizētas 31 nacionāla līmeņa mācības klātienē, ko apmeklēja 600 skolotāju. Organizēti arī 10 ikmēneša tiešsaistes semināri, kuros piedalījās 484 dalībnieki. Lai nodrošinātu skolotājiem starptautisku pieredzi, organizētas 3 starptautiskas mācības Latvijā, kurās piedalījās 114 dalībnieki. 43 skolotājiem nodrošināta iespēja piedalīties starptautiskās mācībās citās Eiropas partnervalstīs.

7.tabula

Pedagogu skaits vispārizglītošajās dienas skolās 2019./2020. mācību gadā

Plānošanas reģions	Kopā	Sākumskolās	Pamatskolās	Vidusskolās	Speciālajās skolās	Vakara (maiņu) un neklātienēs skolās
Kurzemes reģions	2570	144	885	1257	263	21
Latgales reģions	2436	15	864	1347	199	11
Rīgas reģions	4578	346	1442	2540	250	
Vidzemes reģions	3109	129	1253	1358	337	32
Zemgales reģions	2787	152	912	1349	231	143
Jēkabpils	238		65	173		
Valmiera	600	110	53	328	109	
Daugavpils	976		118	749	109	
Jelgava	727	80	85	471	91	
Jūrmala	680	71	140	433	36	
Liepāja	878	91	68	638	81	
Rēzekne	528	41		375	68	44
Ventspils	384	36	107	241		
Rīga	8331	192	852	6461	774	52
Centra rajons	895	43	147	588	117	
Kurzemes rajons	1203	44	69	1072		18
Latgales priekšpilsēta	2054	4	326	1393	331	
Vidzemes priekšpilsēta	2135	94	78	1772	157	34
Zemgales priekšpilsēta	1165		130	929	106	
Ziemeļu rajons	879	7	102	707	63	
Valstī kopā:	28822	1407	6844	17720	2548	303
2018./2019.m.g.	29209	1548	7043	17256	2617	745

3.3. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

3.3.1. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

Profesionālā izglītība ir praktiska un teorētiska sagatavošanās darbam noteiktā profesijā profesionālās kvalifikācijas ieguvei un pilnveidei. Profesionālo izglītību pēc pamatzglītības ieguves var apgūt profesionālās vidējās izglītības programmās un arodizglītības programmās. Profesionālās izglītības iestādes piedāvā iegūt profesionālo kvalifikāciju arī vidusskolu absolventiem, mācoties atbilstoši iegūstamajam profesionālās kvalifikācijas līmenim, profesionālās izglītības programmās, kuru apguves ilgums ir no viena līdz diviem gadiem.

8.tabula

Finanšu resursi profesionālās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2019. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
02.01.00 Profesionālās izglītības programmu īstenošana	76 483 571	75 682 516
02.04.00 Programmas "Latvijas skolas soma" īstenošana	251 055	229 449
Kopā	76 734 626	75 911 965

Lai sekmētu profesionālās izglītības programmu piedāvājuma attīstību vidējā termiņā atbilstoši darba tirgus attīstības prognozēm un profesionālās izglītības iestāžu iesaisti pieaugušo izglītības pakalpojuma sniegšanā, 2019. gadā profesionālās izglītības satura reformas īstenošanai ir izstrādāti grozījumi Profesionālās izglītības likumā. Turpinot profesionālās izglītības satura reformu, 2019. gadā izstrādājot un pakāpeniski ieviešot modulāro pieeju (elastīgs un kombinējams mācību saturs) – audzēkņi noteiktas profesijas ieguvei ir apguvuši vispārīzglītojošo, mūžizglītības un profesionālo kompetenču modulus. Vienlaikus tika arī nodrošināta uzņēmumu iesaiste darba vidē balstītu mācību un prakšu nodrošināšanā (8389 audzēkņiem sniegts ES fondu atbalsts).

2019. gadā ESF projektā “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” tika pabeigta 162 profesijas standartu un profesionālo kvalifikāciju prasību izstrāde, iesaistot darba devēju pārstāvjus un sadarbības partnerus - Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK) un Latvijas Brīvo Arodbiedrību Savienību (LBAS), izstrādātas modulārās profesionālās izglītības programmas 99 profesionālajām kvalifikācijām, kā arī nodrošināta profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrāde 45 profesionālajām kvalifikācijām.

2019. gadā īstenoti 22 profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras attīstības projekti ministrijas, Kultūras ministrijas un pašvaldību padotības iestādēs, nodrošinot ievērojamu ES fondu piesaisti profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošanai un aprīkojuma modernizācija profesionālās izglītības programmu īstenošanai. Plānots, ka projekta ietvaros pilnībā tiks modernizēts līdz 80% profesionālās izglītības iestāžu, veidojot mūsdienīgu un konkurētspējīgu profesionālās izglītības piedāvājumu valstī.

2019. gadā īstenoti karjeras atbalsta pasākumi, nacionālie un starptautiskie meistarības konkursi. Latvijas komanda starptautiskajā jauno profesionāļu meistarības konkursā WorldSkills 2019 ieguva 3 eksekšences medaļas, kopvērtējumā pēc iegūto punktu skaita ierindojoties 23.vietā 67 valstu komandu konkurencē.

Novērtējot izglītības kvalitāti profesionālās izglītības un izglītības programmu akreditācijā, 2019. gadā IKVD akreditējis 195 vidējās, pamata profesionālās izglītības un arodizglītības programmas, kā arī 434 izglītības iestādes profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītības programmas īstenošanā, organizējis 59 profesionālās izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu.

Koordinējot EQAVET un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes indikatoru ieviešanu Latvijas profesionālajā izglītībā, IKVD 2019. gadā īstenoja Erasmus+ projektu “EQAVET prasmju kvalitātei”, kura ietvaros sagatavots un publiskots ziņojums par EQAVET 5. indikatoram – absolventu nodarbinātība un 6. indikatoram – apgūto prasmju izmantošana darba vietā atbilstošu datu analīzes rezultātiem, kā arī organizēti trīs semināri par EQAVET 5. un 6. indikatoram atbilstošu datu ieguvī, sistematizāciju un analīzi. Izstrādāti arī ieteikumi darba vidē balstītu mācību kvalitātes nodrošināšanai.

Ar ESF atbalstu projektā “Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide” 2019. gadā turpinājās profesionālās izglītības iestāžu, profesionālās izglītības kompetenču centru personāla profesionālās kompetences pilnveides pasākumi: cilvēkresursu un stratēģiskā plānošana, sadarbības veicināšana ar darba devējiem, administratīvo un vadības kompetenču pilnveide, digitālā pratība. Pilnveidoti profesionālās izglītības sistēmas procesi ar mērķi paaugstināt profesionālās izglītības pievilcību un prestižu, kā arī veicinot pieaugušo izglītības pakalpojumu īstenošanu tajās. IKVD projekta ietvaros rīkoja kursus nozaru akreditācijas ekspertiem profesionālajā izglītībā (t.sk. informējot par darba vidē balstītu mācību kvalitātes nodrošināšanu).

9.tabula

Galvenie profesionālās izglītības indikatori 2018./2019. mācību gada sākumā un 2019./2020.mācību gadā

	2018./2019.	2019./2020.
Izglītojamo skaits izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	27161	26772 (izmaiņas -389; -1,43%)
Izglītības iestādes, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	60	58 (izmaiņas -2; -3,33%)
t.sk. Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošās izglītības iestādes	31	31 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. pašvaldību izglītības iestādes	8	7 (izmaiņas -1; -12,50%)
t.sk. privātās izglītības iestādes	8	7 (izmaiņas -1; -12,50%)
t.sk. citas, piemēram, citu ministriju padotībā esošas izglītības iestādes	13	13 (izmaiņas 0; 0,00%)

3.3.2. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

ESF projektā “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” organizēta viena mācību kārta nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveidei, lai novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus pieprasījumam, veicinātu strādājošo konkurētspēju un darba produktivitātes pieaugumu. Kopumā mācību iespējas projektā izmantojuši jau 26 tūkstoši nodarbināto.

Tupinājās Latvijas sākotnējais Erasmus+ līdzfinansētais sadarbības projekts ar OECD, kura mērķis ir attīstīt Latvijas Nacionālo prasmju stratēģiju. 2019. gada nogalē noslēdzās pirmais – Diagnostikas posms, kura ietvaros, balstoties uz starptautiski salīdzinošiem datiem, vairāk nekā 500 iesaistīto pušu pārstāvju viedokļu apzināšanu un OECD valstu un Latvijas labo praksi, izvērtēta Latvijas prasmju sistēmas pārvaldība, finansēšana un atbilstība darba tirgum. 2019. gadā tika publicēts OECD Diagnostikas ziņojums ar ieteikumiem prasmju politikas uzlabšanai.

2019. gadā Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai” ietvaros izstrādāti ieteikumi pieaugušo neformālās izglītības programmu izstrādei un licencēšanai, kā arī 26 mūžizglītības moduļi atbilstoši Eiropas Padomes ieteikumam par pamatkompetencēm mūžizglītībā. Lai ieviestu Eiropas pieredzi pieaugušo izglītībā, 2019. gadā izveidota darba grupa ar sociālo partneru un ekspertu iesaisti, kuriem ir pieredze Eiropas institūciju darba grupās. Rezultātā izveidota pieaugušo izglītības terminoloģija, savukārt, izmantojot CEDEFOP analītisko ietvaru pieaugušo prasmju pilnveidei <http://www.muzizglitiba.lv/node/242>, ir izveidots Pieaugušo izglītības plāna (2021-2023) ietvars. Organizētas četras reģionālās diskusijas ar mērķi atbalstīt vietējās pašvaldības un pieaugušo izglītības īstenošanas, sadarbībā ar LDDK un LBAS

organizēts konkurss “Labā prakse uzņēmumu iesaistē pieaugušo izglītībā” un pieaugušo izglītības forums “Es strādāju un mācos”.

2019. gadā turpinājās aktivitātes EPAL platformā (Eiropas Pieaugušo izglītības e-platforma – Nacionālais atbalsta dienests), kas darbojas ministrijas īstenotā Erasmus+ projekta ietvaros. EPAL veido pieredzes apmaiņas vidi visiem Latvijas pieaugušo izglītībā iesaistītajiem un veicina tīklošanos), nodrošinot dalību dažādās diskusijās, t.sk. sarunu festivālā “Lampa”, organizējot seminārus un pieaugušo neformālās izglītības īstenotājiem ministrijas balvu “Saules laiva”.

Lai veicinātu Eiropas valstu pieredzes apmaiņu profesionālajā izglītībā, ministrija 2019. gada 30. oktobrī Rīgā organizēja starptautisku konferenci “Mācību vadītāji – darba vidē balstītu mācību panākumu atslēga?”. Konference notika 2012. gadā Berlīnē parakstītā Memoranda par sadarbību Eiropas profesionālajā izglītībā ietvaros, kā rezultātā Memoranda dalībvalstu – Vācijas, Itālijas, Grieķijas, Portugāles un Latvijas – izglītības un zinātnes ministriju un sociālo partneru pārstāvji sprieda par efektīvām pieejām darba vidē balstītu (DVB) mācību vadītāju sagatavošanā. Konferencē piedalījās arī Lietuvas un Igaunijas izglītības un zinātnes ministriju pārstāvji, lai veicinātu Baltijas dialogu profesionālajā izglītībā.

2019. gadā noslēdzās ES Erasmus+ programmas projekts “Jaunu pieeju izmēģināšana prakšu vadītājiem skolās un uzņēmumos darba vidē balstītās mācībās (TTT4WBL)”, kuru vadīja ministrija stratēģiskā partnerībā ar VISC, īpašu uzmanību veltot Baltijas valstu profesionālās izglītības politikas veidotāju sadarbībai. Projekta rezultātā pēc vienotas tandēma mācību metodikas Baltijas valstīs sagatavoti vairāk kā 800 DVB mācību vadītāji, kā arī panākta vienošanās par kopīga DVB mācību vadītāja kompetences profilu. Šī vienošanās ļaus nākotnē Baltijas valstīm sagatavot DVB mācību vadītājus pēc līdzīgām prasībām, tādējādi veicinot Baltijas valstu ciešāku sadarbību profesionālajā izglītībā, izglītojamo un DVB mācību vadītāju apmaiņu, kā arī kopējo Baltijas valstu konkurētspēju Eiropas kontekstā. Intensīva Baltijas valstu sadarbība profesionālās izglītības jomā notiek jau kopš 2015. gada, kad Latvijas prezidentūras laikā Eiropas Savienības Padomē tika nodibināta Baltijas Mācekļības alianse sadarbības stiprināšanai profesionālajā izglītībā.

3.4. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

10.tabula

Finanšu resursi augstākās izglītības un zinātnes īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
03.01.00 Augstskolas	49 525 332	49 525 332
03.03.00 Zinātniskās darbības attīstība augstskolās un koledžās	6 500 000	6 500 000
03.04.00 Studējošo un studiju kreditēšana	475 609	403 890
03.05.00 Snieguma finansējums augstskolu stratēģisko mērķu īstenošanai	156 275	156 275
03.08.00 Augstākās izglītības padome	115 594	115 594
03.11.00 Koledžas	11 747 721	11 151 215
03.13.00 Studiju virzienu akreditācija	295 046	295 046
05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana	14 006 305	14 004 117

05.02.00 Zinātnes bāzes finansējums	28 136 980	28 136 980
05.04.00 Krišjāņa Barona Dainu skapis	215 992	215 992
05.12.00 Valsts pētījumu programmas	3 745 778	3 729 385
05.15.00 Latvijas Zinātnes padomes darbības nodrošināšana	99 894	94 936
42.05.00 Valsts izglītības attīstības aģentūras darbības nodrošināšana	987 796	987 793
42.08.00 Studiju un zinātnes administrācijas darbības nodrošināšana	359 251	334 031
70.06.00 Dalība Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās	4 836 032	4 650 502
Kopā	121 203 605	120 301 088

2019. gadā turpinājās darbs pie studiju un studējošo kreditēšanas sistēmas maiņas. 2019. gada 16. jūlijā valdība izskatīja ministrijas izveidotās darba grupas izstrādāto informatīvo ziņojumu "Par studiju un studējošo kreditēšanas no kredītiestāžu līdzekļiem ar valsts vārdā sniegto galvojumu modeļa maiņu", konceptuāli atbalstot jaunas sistēmas ieviešanu. Tā paredz vienkāršotas procedūras studiju un studējošā kredīta noformēšanai un saņemšanai, kā arī iespēju saņemt kredītu bez otrā galvotāja, padarot augstāko izglītību pieejamāku.

Savukārt 2019. gada 3. decembrī valdība izskatīja grozījumus vairākos MK noteikumos - 2001. gada 29. maija noteikumos Nr.219 "Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem", 2001. gada 29. maija noteikumos Nr.220 "Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" un 2001. gada 23. oktobra noteikumos Nr.445 "Kārtība, kādā no valsts budžeta līdzekļiem tiek piešķirts un atmaksāts studējošo kredīts" – šie grozījumi izstrādāti, īstenojot informatīvajā ziņojumā, Augstskolu likumā un Izglītības likumā ietverto regulējumu.

2019. gadā tika ieviesti asistenta pakalpojumi augstākajā izglītībā. 2019. gada 13. augustā MK apstiprināja grozījumus noteikumos "Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā, augstskolā un koledžā", kas no 2019. gada 1. septembra augstskolās un koledžās paredz nodrošināt asistenta pakalpojumu studējošajiem ar invaliditāti. Pakalpojumu varēs saņemt tie studējošie ar invaliditāti, kuri funkcionēšanas ierobežojumu dēļ nevar patstāvīgi pārvietoties ārpus mājokļa un kuriem Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija izsniegusi atzinumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību.

Turpinot absolventu monitoringa ieviešanu, 2019. gadā pirmo reizi no Centrālās statistikas pārvaldes saņemta informācija par 2017. gada absolventu darba gaitām un ienākumiem. Absolventu monitoringa dati tiks izmantoti augstskolu un programmu akreditācijas procesam un būs daļa no izglītības kvalitātes monitoringa, kā arī ļaus jauniešiem un viņu vecākiem pieņemt izsvērtu lēmumu par studiju izvēli. Informācija par absolventu nodarbinātību un atalgojumu pa augstskolām/studiju programmām/studiju līmeņiem kļūs publiski pieejama 2020. gadā, ievērojot datu aizsardzības prasības.

2019. gadā tika sākota augstskolu iekšējās pārvaldības modeļa maiņas izstrāde, sagatavots konceptuālā ziņojuma "Par augstskolu iekšējās pārvaldības modeļa maiņu" projekts. Tā izstrādes

procesā notika konsultācijas ar ministrijas izveidoto augstākās izglītības ekspertu darba grupu, kurā pārstāvēti studējošie, zinātnieki, augstskolu un zinātnisko institūciju vadība. Lai pārrunātu ar nozari konceptuālajā ziņojumā iekļautos jautājumus, no 2019. gada septembra līdz decembrim ministrija organizēja piecu diskusiju ciklu “Drosme mainīties”. Konceptuālais ziņojums par augstskolu iekšējās pārvaldības modeļa maiņu paredz kompleksus strukturālos risinājumus augstākās izglītības un zinātnes nozares starptautiskajai konkurētspējai, fokusējoties uz pārvaldību, finansējumu un cilvēkresursiem.

Lai izstrādātu konceptuāli jaunu, uz inovācijām orientētu doktorantūras modeli, 2019. gada martā ministrijā tika izveidota darba grupa. Sagatavotais konceptuālā ziņojuma projekts “Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā” doktorantūru un promociju definē kā vienotu procesu, kā arī ietver jaunu doktorantūras finansēšanas modeli. Ieviešot jauno doktorantūras modeli, tiks būtiski paaugstināta doktorantūras kvalitāte visos tās īstenošanas posmos. 2019. gada 21. novembrī notika publiska diskusija “Virzība uz inovatīvu doktorantūru un pētniecības izcilību” par konceptuālā ziņojuma sākotnējo projektu. Līdz gada beigām darba grupa turpināja darbu pie jaunā doktorantūras modeļa izstrādes, ņemot vērā diskusijā izteiktos ierosinājumus, kā arī institūciju, organizāciju, augstskolu pārstāvju un zinātnes nozaru ekspertu sniegtos viedokļus. Jaunā doktorantūras finansēšanas modeļa aprobācija paredzēta 2020. gadā ESF 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa “Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” ietvaros.

2019. gadā ESF 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” ietvaros turpinājās darbs pie pedagogu izglītības *restarta* atbilstoši informatīvajā ziņojumā “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas pedagogu izglītības nodrošināšanai Latvijā” ietvertajam risinājumam. Latvijas Universitāte, sadarbojoties ar kolēģiem Liepājas Universitātē un Daugavpils Universitātē, izstrādāja jaunu darba vidē balstītu otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu pedagoga profesionālās kvalifikācijas ieguvei pēc studiju pabeigšanas citā jomā – otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Skolotājs”. Ministrija līdz 2019. gada beigām pabeidza darbu pie informatīvā ziņojuma “Darba vidē balstīta studiju programma pedagogu sagatavošanai: īstenošana un attīstība”, kurā ietverti priekšlikumi jaunās studiju programmas īstenošanai un aprobēšanai. Informatīvo ziņojumu valdībā plānots iesniegt 2020. gada sākumā pēc vienošanās ar ieinteresētajām pusēm par jaunās studiju programmas īstenošanas finansēšanas avotiem.

11.tabula

No valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita izmaiņas no 2012. līdz 2019. gadam

Gads	No valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits KOPĀ	Koledžas, bakalaura un profesionālās studiju programmas		Maģistra (t.sk. profesionālā maģistra un 2.līm. prof. studiju programmas)		Doktora studiju programmas	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
2019.	26 221	20 412	78%	4 583	17%	1 226	5%
2018.	23 535	17 690	75%	4592	20%	1253	5%
2017.	26 296	20 462	78%	4 858	17%	1249	5%
2016.	26 555	20 701	78%	4 534	17%	1 320	5%
2015.	29 094	22 745	78%	4 968	17%	1 381	5%
2014.	29 246	22 867	78%	5 020	17%	1 359	5%
2013.	29 438	22 991	78%	5 073	17%	1 374	5%
2012.	29 666	23 339	78%	4 950	17%	1 377	5%

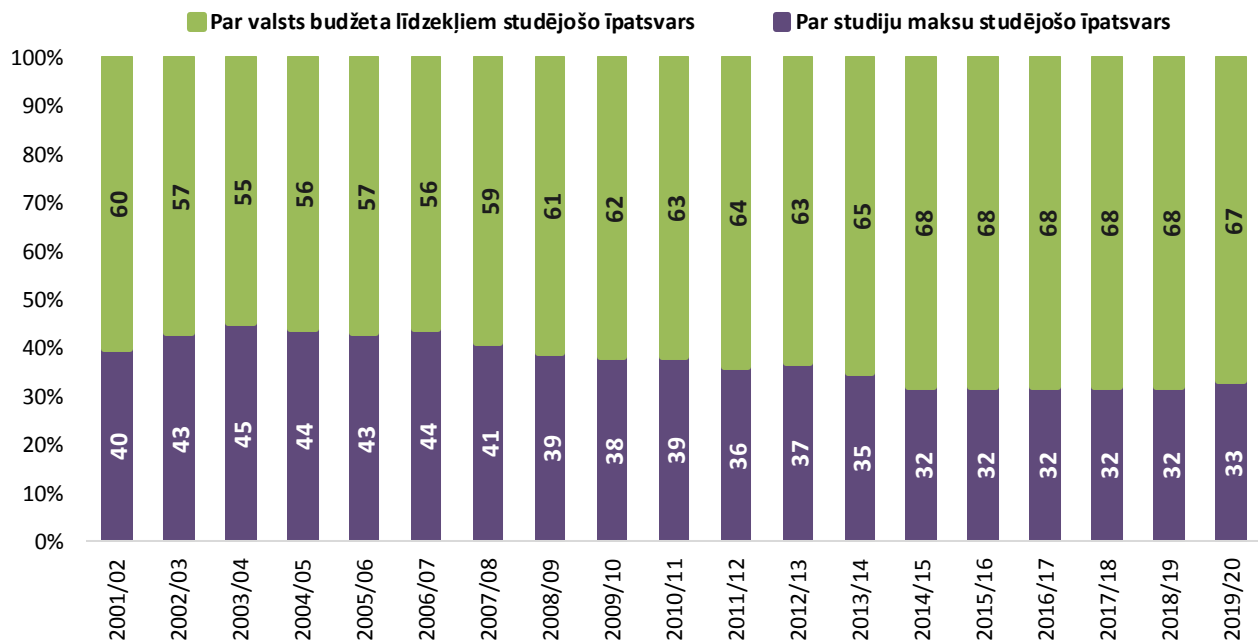
12.tabula

Galvenie augstākās izglītības indikatori

	2014./ 2015.	2015./ 2016.	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.	2019./ 2020.	Absolūtās un relatīvās izmaiņas pret 2018./2019.
Studējošo skaits	85 881	84 282	82 914	81 602	80 355	79 388	-967 -1%
Augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla* skaits	4 860	4 910	5 206	5 253	5 109	5 006	-103 -2%

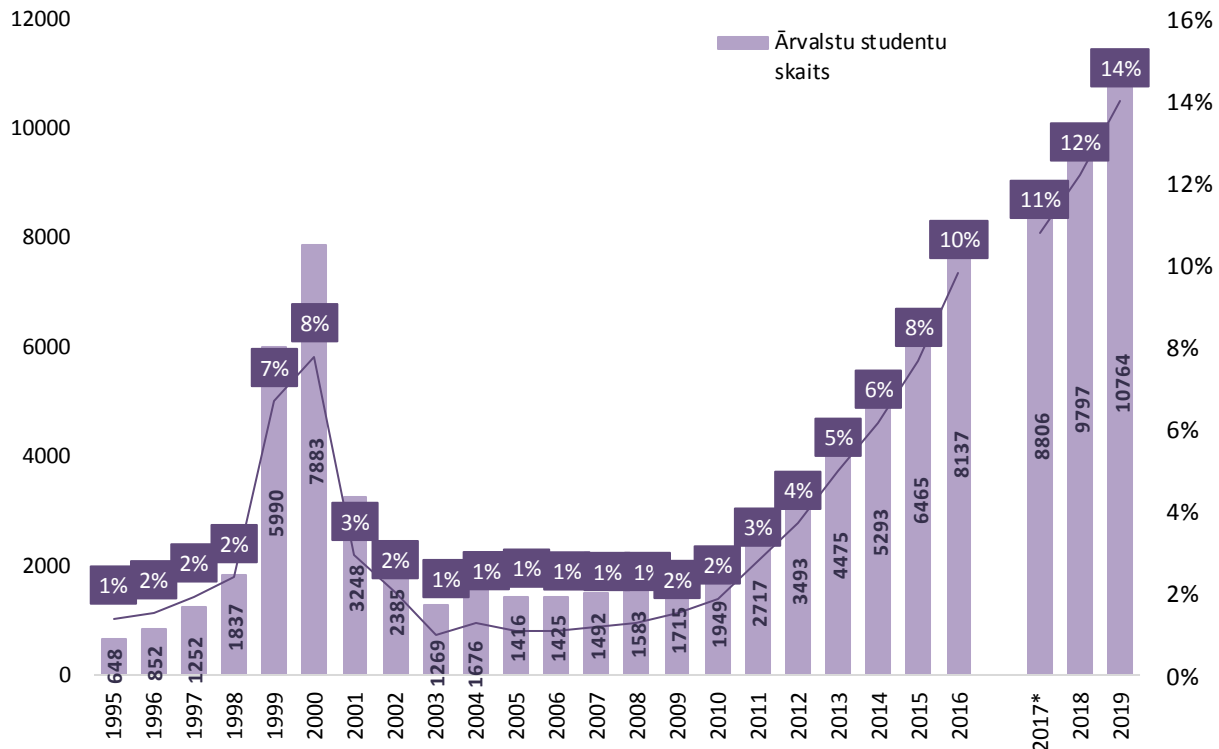
1.attēls

Studējošo skaita īpatsvara izmaiņas pilna laika valsts budžeta finansētajās studiju vietās un maksas studijās valsts augstskolās un koledžās 2001./2002. – 2019./2020. akadēmiskajā gadā

2.attēls

Ārvalstu studentu skaita izmaiņas Latvijas augstskolās un koledžās 1995.– 2019. gadā.

*Ārvalstu studentu skaits iegūts no mobilo studējošo skaita un Erasmus+ attiecīgā perioda viesstudentu skaita kopsummas

3.5. ZINĀTNE

Padarot efektīvāku un ilgtspējīgāku Latvijas zinātnes politikas ieviešanu, 2019. gada 8. oktobrī valdībā apstiprināts konceptuālais ziņojums “Par Latvijas zinātnes politikas ieviešanas sistēmas institucionālo konsolidāciju”, kā arī sagatavoti atbilstoši grozījumi Zinātniskās darbības likumā, kas nodrošina likumisko ietvaru Latvijas Zinātnes padomes izveidei līdz 2020. gada 1. jūlijam.

Uzsākts zinātnisko institūciju darbības starptautiskais novērtējums, kura ietvaros *Technopolis Group Eesti* piesaistītie ārvalstu eksperti vērtē 38 valsts un privāto zinātnisko institūciju darbību, kopskaitā 64 vērtējamās vienības. Novērtējuma mērķis ir uzlabot zinātnisko institūciju darbības kvalitāti un palielināt starptautisko konkurētspēju, institūcijām sekmīgāk iekļaujoties Eiropas pētniecības telpā un īstenojot efektīvu, pierādījumos balstītu valsts zinātnes, tehnoloģiju attīstību un inovāciju politiku. Novērtējuma rezultātā tiks nodrošināts, ka valsts finansējumu mērķtiecīgi iegulda spēcīgākajās zinātniskajās institūcijās ar lielāko ekonomisko un sociālo atdeves potenciālu.

2019. gadā īstenotas divas valsts pētījumu programmas - “Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai” un “Latviešu valoda”, programmu vidusposma izvērtējums ir paredzēts 2020. gada jūlijā.

2019. gada Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu konkursa rezultātā tiks finansēti 47 projekti, kas ir 12% no kopējā projektu iesniegumu skaita. Zinātniskajā izvērtēšanā nodoti 387 projektu iesniegumi. Izstrādāti arī nosacījumi nākamā konkursa izsludināšanai 2020. gada 1. ceturksnī.

2019. gadā izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts "Par Protokolu Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kodolpētījumu organizācijas (CERN) līgumam par zinātnisko un tehnisko sadarbību augstas enerģijas daļiņu fizikā", kurš valdībā apstiprināts 2019. gada 17. decembrī. Protokola mērķis ir noteikt zinātniskās sadarbības formu starp Latvijas Republikas valdību un CERN daļiņu fizikas jomā, jautājumos, kas saistīti ar savstarpēju sadarbības pasākumu īstenošanu un ietver Latvijas studentu līdzdalību CERN studentu programmās un vasaras skolas programmā; Latvijas skolotāju dalību CERN Skolotāju programmās; Latvijas studentu vizītes CERN; CERN zinātnisko un tehnisko ieguldījumu Latvijas Enerģētikas un Paātrinātāju tehnoloģiju centra iespējamā attīstībā Latvijā; CERN zinātnieku un inženieru vieslekcijas Latvijas universitātēs.

2019. gada 6. novembrī MK akceptēja ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu "Par Latvijas sadarbību ar Eiropas Kosmosa aģentūru no 2020. gada" un likumprojektu "Par Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kosmosa aģentūras Asociētās dalībvalsts līgumu". Latvijas valsts turpmākā dalība Eiropas Kosmosa aģentūrā (EKA) jau asociētās dalībvalsts statusā nozīmē jaunu sadarbības modeli un plašākas iespējas Latvijas tautsaimniecības izaugsmei, cilvēkkapitāla izmantošanai augsto tehnoloģiju jomā un augstskolu pētniecības un studiju bāzes attīstībai.

Parakstīts līgums starp Norvēģijas Karalistes Ārlietu ministriju un Latvijas Republikas Finanšu ministriju par Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finansētas programmas "Pētniecība un izglītība" ieviešanu Latvijā. Programmas apsaimniekotāja funkcijas veic ministrija, bet ieviešanas aģentūras funkcijas – VIAA. 2019. gada 19. novembrī valdībā atbalstīti ministrijas sagatavotie MK noteikumi "Inovācijas centru īstenošanas noteikumi", kas paredz Cēsu, Daugavpils, Liepājas un Ventpils pašvaldību sadarbību ar Norvēģijas zinātnes centriem un Latvijas augstskolām un pētniecības organizācijām, veidojot inovācijas centrus. To uzdevums būs veicināt skolēnu karjeras izvēli un zināšanu attīstību STEM jomās, izstrādājot un īstenojot jaunas interešu izglītības programmas skolēniem, studentiem un skolotājiem.

2019. gada 9. jūlijā valdība apstiprināja ministrijas sagatavoto noteikumu projektu "Latvijas Zinātnes padomes ekspertu tiesību piešķiršanas un ekspertu komisiju izveides kārtība". Turpmāk zinātnieks varēs iegūt LZP eksperta tiesības uz 3 gadiem un ekspertu komisiju vēlēšanu ietvaros kandidēt un tapt ievēlētam par attiecīgas komisijas locekli uz 3 gadiem.

2019. gadā izstrādāts Latvijas zinātnes stratēģiskā pozicionējuma koncepts – *researchLatvia* (#ZinātneLatvijai), kas ir pamats Latvijas zinātnes vērtības veidošanai un stratēģiskajai attīstībai. Stratēģiskais pozicionējums veidots ciešā sadarbībā ar visu zinātnes nozaru pārstāvjiem — pētniekiem, institūcijām, valsts pārvaldes pārstāvjiem, lai ar kopējiem naratīviem un vēstījumu sistēmu mērķtiecīgi un sistemātiski veidotu vēlamu priekšstatu kopumu par Latvijas zinātne.

2019. gadā turpinājās sadarbība ar diasporas organizācijām – Amerikas Latviešu apvienību (ALA), Eiropas Latviešu apvienību (ELA) un Latvijas izcelsmes studentu un pētnieku asociāciju Lielbritānijā (ALSRUK), lai stratēģiski plānotu turpmāko sadarbības paplašināšanu. 2019. gada aprīlī sadarbībā ar Ārlietu ministriju un Latvijas vēstniecību Lielbritānijā tika nodrošināta Latvijas valsts institūciju, augstskolu un NVO pārstāvju dalība ALSRUK zinātnes diasporas konferencē Lielbritānijā, tādējādi veidojot dialogu sadarbībai starp visām iesaistītajām pusēm. Nodrošināta dalība vizītē Latvijas investīciju attīstības aģentūras (LIAA) organizētajā IT un jaunuzņēmumu tirdzniecības misijā un "Spotlight Latvia" konferencē un ALA kongresā (ASV).

Sadarbībā ar ALSRUK un ELA organizēts diasporas studentu un pētnieku tīklošanās pasākumu cikls Lielbritānijā un Vācijā, lai stiprinātu kapacitāti Latvijas studentu un pētnieku diasporā un veidotu mērķtiecīgu sadarbību ar Latvijas zinātniskajām institūcijām, aktīvi popularizējot kustību #ZinātneLatvijai un #ZiniLV. Pakāpeniski tiek īstenotas 2018. gadā veiktā Diasporas sadarbības tīklu pētījuma rekomendācijas rīcībpolitikas veidotājiem, attīstot sadarbību ar diasporas organizācijām.

Sadarbībā ar ALA, nodrošināta #ZinātneLatvijai kalendāra izstāde un zinātnieku video stāsti Kolorado latviešu biedrības namā – Denverā, kā arī 2019. gada otrajā pusē izstāde bija apskatāma arī citās Amerikas Latviešu biedrībās – Sanfrancisko un citviet ASV.

2019. gadā kopā ar Ekonomikas ministriju izstrādāts otrs Viedās Specializācijas stratēģijas (RIS3) monitoringa ziņojums, balstoties uz pilnveidotu metodoloģisko pieeju. Tajā sniegts analītisks pārskats par RIS3 ieviešanas kopējo progresu no 2014. līdz 2018. gadam, kā arī nodrošināts analītisks ieskaits RIS3 specializācijas jomu ekosistēmu tematiskā griezumā, identificējot jaunā plānošanas perioda (2021-2027) RIS3 izstrādes procesā izvirzāmās prioritātes, mērķus un pasākumus atbilstoši katras RIS3 jomas attīstības vajadzību specifikai. Veiktā analīze norāda uz nepieciešamību nākamajā periodā vēl detalizētāk turpināt attīstīt esošās RIS3 specializācijas jomas.

Turpinājās ES fondu programmu īstenošana, lai izstrādātu pētniecības projektus, kas sniedz nozīmīgu ieguldījumu zinātnes un tehnoloģiju cilvēkkapitāla attīstībā, kā arī jaunu zināšanu radīšanā tautsaimniecības konkurētspējas uzlabošanai:

- Praktiskas ievirzes pētniecības programma (1.1.1.1. pasākums), kurā zinātnisko grupu īstenotiem pētniecības projektiem kopējais pieejamais publiskais finansējums ir 76,51 milj. eiro. Līdz 2019. gada beigām noslēgušās divas projektu iesniegumu atlases kārtas, apstiprināti un tiek īstenoti kopā 118 pētniecības projekti par publisko finansējumu 63 milj. eiro, kas ir aptuveni 24% no iesniegtajiem projektu iesniegumiem katrā kārtā. 2019. gadā sāka arī trešā projektu atlases kārtā, kā arī noslēgušies pirmās kārtas projektu vidusposma zinātniskās kvalitātes vērtēšana, ko veica EK zinātnes eksperti.
- Pēcdoktorantūras pētniecības programma (1.1.1.2. pasākums), kurā kopumā pieejams finansējums 64,03 milj. eiro apmērā jauno zinātnieku individuāli īstenotiem pētniecības projektiem. Līdz 2019. gada beigām noslēgušās divas pētniecības pieteikumu atlases kārtas un noris trešā atlases kārtā. Pirmo divu kārtu rezultātā apstiprināti un tiek finansēti 194 pēcdoktorantūras zinātnieku projekti par publisko finansējumu 24,2 milj. eiro. Atbalstīti 53% no pirmajā pētniecības pieteikumu kārtā iesniegtajiem un 45% no otrajā kārtā iesniegtajiem pētniecības pieteikumiem. Jaunie zinātnieki ar ES fondu atbalstu īsteno pētniecību galvenokārt tādās RIS3 jomās kā viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, biomedicīna un medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija, biotehnoloģijas, kā arī sociālās un humanitārās zinātnes. Trešajā atlases kārtā līdz gada beigām tika apstiprināts 81 pētniecības pieteikums jeb 40% no iesniegtajiem pieteikumiem.
- 1.1.1.3. pasākuma “Inovāciju granti studentiem” ietvaros 2019. gadā sāka augstskolu izstrādātu Studentu inovāciju programmu īstenošana, kas mērķēta uz studējošo inovāciju spēju, uzņēmīguma un uzņēmējspēju attīstību. Studentu inovāciju programmas īsteno Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Universitāte, Latvijas Jūras akadēmija, Ventspils Augstskola. Programmu aktivitātēs var iesaistīties visu izglītības līmeņu studenti, dažās programmās arī citu augstskolu studenti. Projekti ir vērsti uz STEM jomas attīstību, tai skaitā paredzot starpnozaru komandās iesaistīt dažādu jomu studējošos inovatīvo risinājumu izstrādei.
- Turpinājās arī projektu īstenošana, kas nodrošina pētniecības un attīstības infrastruktūras modernizēšanu zinātniskajās institūcijās (1.1.1.4 pasākums). 2019. gadā būtiskākie noslēgtie darbi - pabeigta būvniecība un atklāta LU Zinātņu māja, veikta RTU Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultātes ēkas pārbūve Ķīpsalas ielā 6B, kur tiks īstenotas pētniecības platformas - Transports, Pilsētas un attīstība, Materiāli, procesi un tehnoloģijas.
- 2019. gadā sāka piecu starptautiski augsti novērtētu P&A projektu īstenošana ES fonda 1.1.1.5. pasākumā “Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās”, to skaitā trīs stratēģisku pētniecības projektu (ERA Chair) īstenošana kvantu optikā un fotonikā, biotehnoloģijās un astronomijā.

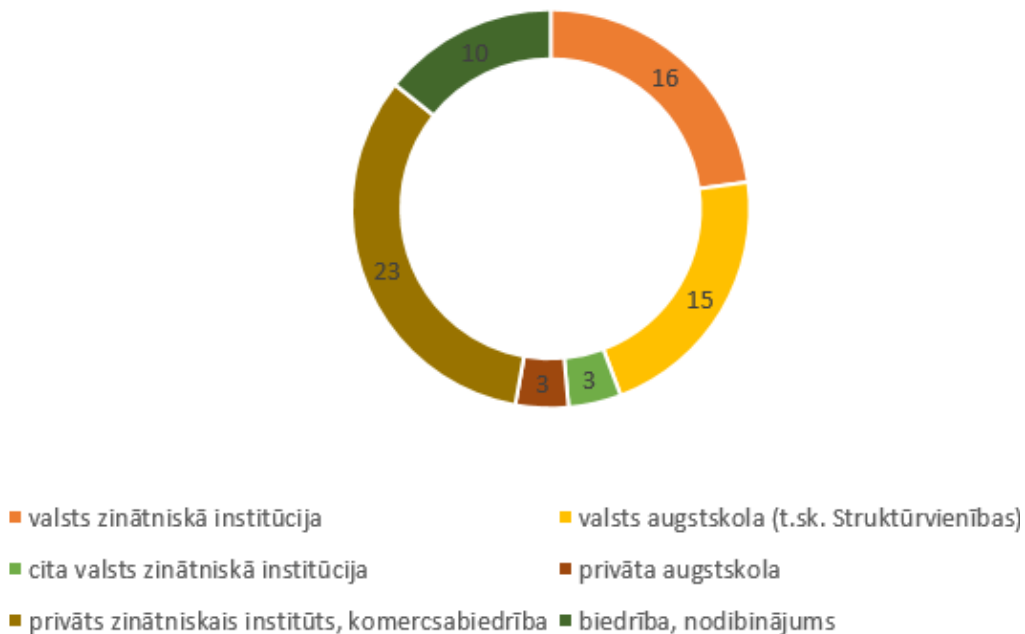
2019. gadā parakstīts līgums par Baltijas Biomateriālu ekxelences centra (BBCE) izveidi Latvijā. BBCE ir Apvārsnis 2020 ietvarprogrammas *Teaming Phase 2* realizēts projekts, kas ļaus veikt ilgtspējīgus un inovatīvus pētījumus medicīnas jomā. Ekxelences centra izveidē apvienojās vadošās pētniecības institūcijas no Latvijas un ārvalstīm: RTU Rūdolfa Cimdiņa Rīgas Biomateriālu inovāciju un attīstības centrs, Rīgas Stradiņa universitāte un Rīgas Stradiņa universitātes Stomatoloģijas institūts,

Organiskās sintēzes institūts, savukārt projekta starptautiskie partneri ir AO Pētniecības institūts Davosā un Frīdriha-Aleksandra Erlangena-Nirnberga Biomateriālu institūts.

3.attēls

Latvijas Zinātnisko institūciju reģistrā ir reģistrētas 70 zinātniskās institūcijas (līdz 31.12.2019.). No valsts budžeta tiek finansētas 12 augstskolas un 10 zinātniskie institūti.

Zinātnisko institūciju sadalījums pēc tipa

13.tabula

Doktorantu skaits augstākās izglītības iestādēs 2019./20. akadēmiskajā gadā

Augstskola	Imatrikulēti* pavisam	Studējošie pavisam	Absolvējušie pavisam*
Latvijas Universitāte	140	627	45
Rīgas Tehniskā universitāte	117	526	39
Rīgas Stradiņa universitāte	60	249	10
Latvijas Lauksaimniecības universitāte	33	146	14
Daugavpils Universitāte	28	104	10
Biznesa augstskola Turība	24	79	2
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas starptautiskā akadēmija"	12	30	4
Banku augstskola		28	2
Latvijas Mākslas akadēmija	10	41	0

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija	10	32	0
Liepājas Universitāte	8	25	4
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	8	31	0
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	10	21	1
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju "RISEBA" augstskola	2	25	0
Ventspils Augstskola	5	18	0
Latvijas Kultūras akadēmija	8	28	0
Transporta un sakaru institūts	8	16	1
Jāzeps Vītols Latvijas Mūzikas akadēmija	4	11	1
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Juridiskā augstskola"	0	6	0
Vidzemes Augstskola	3	9	1
KOPĀ	490	2052	134

* Imatrikulēto un absolvējušo skaits 1.10.2018. - 30.09.2019.

▶ 3.5.SPORTS

14.tabula

Finanšu resursi sporta politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2019.gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
09.04.00 Sporta būves	8 052 880	8 052 880
09.09.00 Sporta federācijas un sporta pasākumi	2 898 003	2 898 003
09.10.00 Murjāņu sporta ģimnāzija	2 221 413	2 221 413
09.12.00 Latvijas Sporta muzejs	95 720	94 274
09.16.00 Dotācija nacionālas nozīmes starptautisku sporta pasākumu organizēšanai Latvijā	1 584 823	1 584 823
09.17.00 Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	1 650 000	1 650 000
09.19.00 Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	15 383 180	15 383 179

09.21.00 Augstas klases sasniegumu sports	7 095 126	7 095 126
09.23.00 Valsts ilgtermiņa saistības sportā – dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto aizdevumu atmaksai	1 403 565	1 403 565
09.25.00 Dotācija biedrībai "Latvijas Paralimpiskā komiteja"	465 000	465 000
09.26.00 Dotācija biedrībai "Latvijas Paralimpiskā komiteja" - Paralimpiskā sporta centra izveidei	213 500	191 214
Kopā	41 063 210	41 039 477

Lai veicinātu sporta nozares attīstību, 2019. gadā ministrijas izveidotajā sporta nozares attīstības darba grupā panākta vienošanās par sporta nozares prioritāro virzienu (sporta politikas jomu) maiņu. Kā jaunās Latvijas sporta stratēģijas prioritāti nolemts virzīt bērnu un jauniešu sportu, savukārt kā nākamās pakāpes prioritāti noteikt augstu sasniegumu sportu un tautas sportu. Darba grupā veikta esošā sporta nozares finansēšanas modeļa analīze un sākta modeļa pilnveide, lai izveidotu stabilu, efektīvu un ilgtermiņā prognozējamu sporta nozares finansēšanas sistēmu. Analizējot esošo sporta nozares finansēšanas modeli, ministrija identificējusi vairākus trūkumus (nav stabilitāte un prognozējamība ilgtermiņā, notiek regulāri papildu finansējuma pieprasījumi un līdzekļu pārdales, nav prognozējams privātā sektora atbalsts, sadrumstalots sporta nozares atbalstam paredzētais publiskais finansējums starp dažādām nozaru ministrijām, sazarota budžeta administrēšanas sistēma nevalstisko sporta organizāciju līmenī, atsevišķu funkciju un uzdevumu pārklāšanās u.c.). Tāpat sākta prioritāri atbalstāmo sporta veidu noteikšanas kritēriju izstrāde. Pakāpeniskas izmaiņas plānots ieviest jau 2020. gadā, tomēr plašākas izmaiņas plānotas 2021. gadā. Darba grupas līmenī panākta konceptuāla vienošanās par nepieciešamību noteikt vienu organizāciju, kura caurskatāmā procedūrā pēc vienotiem principiem un kritērijiem tiešā un nepastarpinātā veidā nodrošinātu valsts sporta budžeta līdzekļu sadali sporta federācijām. Tādējādi tiktu mainīts līdzšinējais sazarotais valsts budžeta līdzekļu sadales mehānisms, kad sadales procesā ir iesaistītas vairākas sporta organizācijas. Uzsākta diskusija par turpmāko pieeju, valsts līdzfinansējuma piešķiršanas kārtību un kritērijiem nacionālas nozīmes starptautisku sporta sacensību organizēšanai Latvijā. Šie jautājumi jāvērtē kontekstā gan ar sporta nozares budžeta prioritātēm, gan ar iespējām veidot atsevišķu mērķprogrammu tādu starptautisku sporta pasākumu atbalstīšanai, kas veicina tūrisma nozares attīstību un popularizē Latvijas tēlu un atpazīstamību pasaulē.

Pērn sākts darbs pie sportistu sagatavošanas sistēmas izvērtēšanas un pilnveides, izmantojot arī 2019. gadā veiktā audita "Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu finansēšanas politika" rezultātus. Tāpat sākta sporta speciālistu sertifikācijas sistēmas pilnveide ar mērķi paaugstināt sniegto sporta pakalpojumu kvalitāti un drošību, kā arī veicināt augstāka izglītības līmeņa speciālistu piesaisti darbam sporta jomā, nodrošinot sportistu sagatavošanas sistēmas pilnveidi, tai skaitā atlasī, trenēšanu un dalību sporta sacensībās.

2019. gadā sekmīgi turpinājās Daugavas stadiona rekonstrukcijas projekta īstenošana – noslēgts līgums par ledus halles ar diviem ledus laukumiem projektēšanu un būvniecību, sākti darbi pie vieglatlētikas manēžas projekta.

2019. gadā valdībā rasts risinājums un piešķirti papildu finanšu līdzekļi vairāku Latvijas komandu dalībai augsta līmeņa starptautiskās sporta sacensībās ārvalstīs, kā arī piešķirti finanšu līdzekļi vairākām sporta federācijām starptautisku sporta sacensību organizēšanai Latvijā.

2019. gada decembrī, valdība atbalstīja lēmumu piešķirt naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā vairāk nekā 200 sportistiem, viņu treneriem, apkalpojošiem sporta darbiniekiem un sporta

federācijām. Naudas balvas piešķirtas par sportistu sasniegumiem 2018. gada nogalē un 2019. gadā, kopumā naudas balvās izmaksās 1 073 438 eiro.

3.6. VALSTS VALODA

15. tabula

Finanšu resursi valsts valodas politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	2 031 768	2 013 291
Kopā	2 031 768	2 013 291

2019. gada 1. janvārī stājās spēkā Diasporas likums, kura mērķis ir stiprināt diasporas kā neatņemamas Latvijas sabiedrības daļas latvisko identitāti un piederību Latvijai, sekmēt latviešu valodas un kultūras saglabāšanu diasporā, kā arī atbalstīt un veicināt diasporas pilsonisko un politisko līdzdalību. Īstenojot likumā noteiktos uzdevumus, 2019. gadā sniegts metodiskais atbalsts diasporas skolotājiem latviskā izglītības satura vadlīniju īstenošanā - izstrādāti 4 programmu paraugi dažāda veida mācību formām un izveidoti 12 diagnosticējošie pārbaudījumi un pārbaudes darbi latviešu valodas prasmes līmeņa un latviskā satura apguves (sasniegumu) novērtēšanai diasporā. Pilnveidots latviešu valodas apguves pašmācības rīks e-Laipa un nodrošināta latviešu valodas apguves lietotne A1-B2 valodas prasmes līmenim. Sadarbībā ar diasporas organizācijām – Pasaules Brīvo latviešu apvienību un Eiropas latviešu apvienību – sniegts finansiāls atbalsts 58 nedēļas nogales skolām diasporā, atbalstot latviešu valodas apguvi 2021 skolēnam. Atbalstot latviešu valodas apguvi diasporas nedēļas skolās, nometnēs un vasaras vidusskolās, viens latviešu valodas un kultūras skolotājs piedalījās diasporas nedēļas skolā Baškortostānā, 27 pedagogi - vasaras vidusskolās un 2 pedagogi - brīvlaika nometnēs diasporā.

Atbalstot diasporas nedēļas nogales skolu un vasaras vidusskolu skolu skolotāju profesionālo pilnveidi, organizēti 3 dienu kursi diasporas skolotājiem Latvijā, 2 dienu semināru cikls Berlīnē, 2 dienu semināru cikls Bredfordā (Lielbritānijā), meistarklase Londonas Latviešu skolā un seminārs Briseles Latviešu skolā, seminārs 2019. gada 28. oktobrī Dublinā Latvijas vēstniecībā (Īrijā). 2019. gada 21. novembrī notika seminārs Valmierā diasporas izglītotājiem “Jautā jums! Jautā mums!”, kurā pārrunāta vasaras vidusskolu vadītāju un skolotāju pieredze, pārdomas un ieteikumi, mācot latviešu valodu kā etniskā mantojuma valodu, kā arī moderno valodu rīku izmantojumu valodas apguvē.

Nodrošinot atbalstu latviešu valodas kā ģimenes valodas un kā svešvalodas apguvei tālmācības vidē diasporas bērniem un pusaudžiem, profesionālās pilnveides mācības apguvuši 36 skolotāji, izglītoti 180 diasporas bērni un 20 bērni no reemigrantu ģimenēm.

2019. gadā tika finansētas 9 lektoru vietas Vašingtonas Universitātē (ASV, Sietla), Prāgas Kārļa universitātē (Čehija), Brno Masarika Universitātē (Čehija), Tartu Universitātē (Igaunija), Helsinku Universitātē (Somija), Varšavas Universitātē (Polija), Pekinas Svešvalodu universitātē (Ķīna, Pekina), Nacionālajā Austrumu valodu un civilizāciju institūtā INALCO (Francija, Parīze) un Budapeštas Eotvoša Lorānda Universitātē (Ungārija, Budapešta).

Lai nodrošinātu zināšanu bāzes attīstību latviešu valodniecības un tās saskarjumu zinātnēs, sāka valsts pētījumu programmas (turpmāk - VPP) “Latviešu valoda” projekta īstenošana. VPP virsmērķis ir stiprināt latviešu valodas – Latvijas identitātes un valsts vērtības veidojošā pamatelementa – ilgtspēju, lingvistisko kvalitāti un konkurētspēju Latvijā un pasaules valodu kontekstā. VPP projekts “Latviešu valoda” veidots kā 10 apakšprojektu kopums, kur katram no VPP noteiktajiem 10 uzdevumiem un izvirzītajam programmas mērķim atbilst savs apakšprojekts: Valodu ontoloģija;

Sociolingvistika; Gramatika; Leksikogrāfija, Onomastika; Terminoloģija, Tulkojumzinātne; Valodu apguve; Reģionālistika un Lībiešu valoda. Projekta finansējums 2019. gadā - 902 675 eiro. Projekta laikā 2019. gadā 42 pētnieki iesaistījušies izglītības procesā, nodrošinot prakses un darba iespējas studējošajiem, attīstot ar programmu saistītas maģistratūras un doktorantūras studijas. Veidotas un attīstītas starpdisciplināras starptautiski konkurētspējīgas zinātnieku grupas, kas zinātniskajā darbībā izmanto jaunākās pētniecības metodes un tehnoloģijas. Tāpat zinātnieku grupas ir iesaistījušās starptautiskos sadarbības tīklos un konsorcijs, notikuši 19 pasākumi, kas sekmējuši zināšanu pārnesi, iesaistot sabiedrību un veicinot tās izpratni par pētniecības lomu un devumu sabiedrībai nozīmīgu jautājumu risināšanā. VPP īstenotāju savstarpējā sadarbībā tapuši oriģināli zinātniskie raksti, notikuši sabiedrības informēšanas pasākumi, kā arī rīkotas zinātniskās konferences un semināri.

Pieaugot sabiedrības pieprasījumam, gada laikā sniegtas 25 799 mutvārdu un elektroniskās valodas konsultācijas, sagatavota 731 izziņa un 12 lingvistiskie atzinumi, kā arī 188 469 apmeklētājiem nodrošināta pieejamība portāla www.valoda.lv un apakšportāla [Māci un mācies latviešu valodu](#) resursu krātuvei ar vairāk nekā 600 vienībām.

2019. gadā apstiprināti arī grozījumi MK 2009. gada 7. jūlija noteikumos Nr. 733 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi". Tie nosaka profesijai nepieciešamo valsts valodas prasmes līmeni un pakāpi, un publicē profesiju klasifikāciju.

3.7. JAUNATNES POLITIKA

16. tabula

Finanšu resursi jaunatnes politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2019.gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
21.00.00 Jaunatnes politikas valsts programma	544 852	531 697
70.10.00 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	2 815 843	1 424 543
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana (JSPA budžets)	1 607 636	1 271 894
70.15.00 Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana (JSPA budžets)	5 003 048	3 149 419
Kopā	9 971 379	6 377 553

2019. gadā ministrija turpināja organizēt informatīvus pasākumus darbā ar jaunatni iesaistītajām personām, kā arī jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbinieku profesionālās pilnveides pasākumus - mācības, metodiskās tikšanās, pieredzes apmaiņas un informatīvos izbraukumus. Lai novērtētu Jaunatnes politikas īstenošanas plāna izpildi, 2019. gadā veikts Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2016. – 2020. gadam starpposma izvērtējums. Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros nodrošināts atbalsts 6 jaunatnes organizācijām jauniešu līdzdalības veicināšanai, 5 jaunatnes

organizācijām to darbībai un iniciatīvām, veicinot iespējas jauniešu līdzdalībai, 8 pašvaldībām darba ar jaunatni sistēmas izveidei un attīstībai vietējā līmenī un 20 pašvaldībām jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī saskaņā ar vietējā līmeņa patstāvīgajiem jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem.

Nodrošināta jauniešu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas izvietošana Latvijas Radio 5 - Pieci.lv, piedaloties izbraukuma translācijās reģionos, kā arī veidojot raidījumu ciklu pārraides "Cita domnīca" par jaunatnes jomā aktuāliem jautājumiem un tēmām. 2019. gada 12. augustā Starptautiskajai Jaunatnes dienai veltītajā pasākumā Ikšķiles novadā tika paziņots "Latvijas Jauniešu galvaspilsētas 2020" statusa ieguvējs – Ventspils pilsēta, kas kļūs par epicentru svarīgākajām Latvijas jaunatnes politikas aktivitātēm un jauniešu pasākumiem 2020. gadā.

Lai precizētu valsts budžeta ilgtermiņa saistības atbilstoši ES izglītības programmu īstenošanai Latvijā pieejamā ES finansējuma apmēram, 2019. gadā ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu "Par Eiropas Savienības programmu Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpusu īstenošanai nepieciešamo finansējumu 2019. un 2020. gadā". 2019. gada 10. septembrī valdība atbalstīja valsts budžeta līdzfinansējuma palielināšanu vairāku programmas *Erasmus+* pasākumu īstenošanai, kā arī jaunās programmas *Eiropas Solidaritātes korpusu* darbības nodrošināšanai. Vienlaikus 2019. gadā ministrija aktīvi iesaistījās un nodrošināja Latvijas interešu pārstāvēšanu ES līmeņa diskusijās par nākotnes programmu *Erasmus+* un *Eiropas Solidaritātes korpusu* juridisko ietvaru 2021.-2027. gada periodam.

2019. gadā Erasmus+ programmas projekta "Eiropas Jaunatnes dialoga īstenošana Latvijā" ietvaros 32 Latvijas pašvaldībās īstenoti vairāk nekā 60 pasākumi - atklāšanas konference, mācības darbā ar jaunatni iesaistītajām personām "Līdzdalība 2.0" un konsultācijas ar jauniešiem par Eiropas Jaunatnes dialoga VII cikla tematiskajām prioritātēm. 2019. gadā projekta pasākumos piedalījās vairāk nekā 2000 jauniešu. Apkopotie vietējo konsultāciju rezultāti iekļauti ES Jaunatnes dialoga nacionālajā ziņojumā, kas kopā ar citu valstu ziņojumiem kalpo par pamatu ES Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu pārstāvju rezolūcijas projektam par ES Jaunatnes dialoga 7. cikla Eiropas rezultātiem.

Notikušas 3 Jaunatnes konsultatīvās padomes sēdes. Jaunatnes konsultatīvās padomes mērķis ir veicināt saskaņotas jaunatnes politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī sekmēt jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

3.8. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS

17. tabula

Finanšu resursi ES lietu un starptautiskajai sadarbībai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2019. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
70.07.00 Eiropas Savienības, starptautiskās sadarbības programmu un inovāciju izglītības jomā īstenošanas nodrošināšana	1 049 983	840 289
70.08.00 Valsts izglītības attīstības aģentūra	3 115 566	1 996 038
70.09.00 Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programma "Jaunatne darbībā" 2007.-2013.gadam	9 212	7 394

70.11.00 Dalība Eiropas Savienības izglītības sadarbības projektos	1 281 724	927 025
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana	261 538	147 051
70.15.00 Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana	36 852 921	25 340 718
71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās programmas īstenošana	220 820	168 887
73.06.00 Dalība Ziemeļu Ministru Padomes Nordplus Ietvarprogrammā	250 754	228 321
Kopā	43 042 518	29 655 723

2019. gadā parakstīti/stājās spēkā šādi divpusējās sadarbības līgumi:

- 2019. gada 30. janvārī stājās spēkā [Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgums par sadarbību izglītības, zinātnes, jaunatnes un sporta jomā](#) (parakstīts Rīgā 2017. gada 29. septembrī);
- 2019. gada 17. jūlijā parakstīts Latvijas Republikas valdības un Vjetnamas Sociālistiskās Republikas valdības līgums par sadarbību izglītības jomā (*vēl nav stājies spēkā, tiek gaidīts apstiprinājums no Vjetnamas puses, ka visas procedūras, lai līgums stātos spēkā, ir izpildītas*);
- 2019. gada 9. maijā parakstīta [Latvijas un Polijas kultūras un izglītības sadarbības programma 2019. – 2022. gadam](#).

2019. gada 25. oktobrī Rīgā notika pirmā Latvijas un Ķīnas Zinātniskās un tehnoloģiskās sadarbības apvienotās komitejas sēde, kuras ietvaros puses apmainījās ar informāciju par zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju attīstību, kā arī iezīmēja turpmākas sadarbības virzienus šajā jomā.

Nodrošinot ES un Centrālāzijas izglītības platformas ilgtspēju, 2019. gadā Latvija (ministrija) īstenoja projektu “Atbalsts sadarbības un pieredzes apmaiņas veicināšanai profesionālās izglītības jomā ar Centrālāzijas valstīm”, saņemot Ārlietu ministrijas finansējumu no attīstības sadarbības budžeta pasākumu organizēšanai. Projekta ietvaros 2019. gada 11.-13. decembrī Rīgā tika organizēts seminārs “Sadarbības un pieredzes apmaiņas veicināšana profesionālās izglītības jomā starp Latviju un Centrālāzijas valstīm”, kurā piedalījās pārstāvji no Kazahstānas, Kirgizstānas, Tadžikistānas, Turkmēnistānas un Uzbekistānas, ministrijas un tās padotības iestādēm, profesionālās izglītības iestādēm, kā arī LDDK. Dalībnieki dalījās pieredzē par īstenotajām reformām profesionālās izglītības jomā, diskutēja par turpmākas sadarbības virzieniem, kā arī apmeklēja Ogres tehnikumu un Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumu, iepazīstoties ar praktisko pieredzi un veidojot kontaktus turpmākajai sadarbībai starp iestādēm.

Lai precizētu valsts budžeta ilgtermiņa saistības atbilstoši ES izglītības programmu īstenošanai Latvijā pieejamā ES finansējuma apmēram, ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu “Par Eiropas Savienības programmu Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpuss īstenošanai nepieciešamo finansējumu 2019. un 2020. gadā”. 2019. gada 10. septembrī valdība atbalstīja valsts budžeta līdzfinansējuma palielināšanu vairāku programmas *Erasmus+* pasākumu īstenošanai, kā arī jaunās programmas *Eiropas Solidaritātes korpuss* darbības nodrošināšanai. Vienlaikus 2019. gadā ministrija aktīvi iesaistījās un nodrošināja Latvijas interešu pārstāvēšanu ES līmeņa diskusijās par nākotnes programmu *Erasmus+* un *Eiropas Solidaritātes korpuss* juridisko ietvaru 2021.-2027. gada periodam.

2019. gadā Latvija bija prezidējošā valsts Eiropas Universitātes institūtā (EUI). Ministrijas pārstāvji vadīja EUI Augstās valdes sanāksmes, Stratēģiskās komitejas sanāksmes un Budžeta un

finanšu komitejas sanāksmes. Prezidentūras ietvaros izstrādāta un apstiprināta EUI stratēģija laika posmam no 2019. līdz 2024. gadam, pieņemts lēmums par EUI Stratēģiskā attīstības fonda izveidi, kā arī pilnveidota EUI pārvaldības struktūra, lai stiprinātu EUI lomu un atpazīstamību pasaules augstākās izglītības telpā. EUI 2019. gadā studijas turpināja kopā septiņi studenti no Latvijas.

Pērn, turpinot sadarbību ar OECD, nodrošināta dalība "Izglītības politikas pārskata 2019" publikācijas sagatavošanā, kā arī vairākos OECD organizētajos pasākumos, tajā skaitā, Izglītības politikas dialogos, Globālajā izglītības industrijas samitā, Starptautiskajā samitā par pedagoga profesiju, u.c.

Lai nodrošinātu iespējas atzīt profesionālo kvalifikāciju reglamentētajās profesijās, 2019. gadā pieņemti grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu", reglamentētās profesijas civilās aviācijas jomā zaudēja reglamentētu profesiju statusu, kas mazinās administratīvo slogu. Līdz ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 28. jūnija direktīvu 2018/958 par samērīguma novērtēšanu pirms jaunas profesiju reglamentācijas pieņemšanu, ministrijai arvien lielāku darba apjomu rada pasākumi profesionālās darbības reglamentācijas kārtības Latvijā pilnveidošanai. Tādēļ veikta profesiju reglamentācijas izvērtēšana, kuras rezultāti atspoguļoti informatīvajā ziņojumā "Reglamentēto profesiju jomas pilnveidošana Latvijā: paveiktais 2016. -2018. gadā un plānotie pasākumi 2019. -2021. gadā" un sagatvots likumprojekts "Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"". Profesionālo kvalifikāciju atzīšanas un profesionālās darbības reglamentācijas jomā kritiski svarīga nozīme bijusi sadarbībai ar citām ministrijām, profesionālajām asociācijām Latvijā, kā arī Eiropas Komisiju un ārvalstu kompetentajām institūcijām.

▶ 3.10. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS

18. tabula

ES fondu finansējums

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2019. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
62.08.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	36 069 575	34 996 124
63.08.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020)	39 237 689	38 410 581
64.08.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) maksājumi (2014-2020)	23 006	21 971
65.09.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2014-2020)	1 390	1 388
69.06.00 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" projektu īstenošana	2 821 323	2 727 017

69.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu (2014-2020)	2 874 417	2 718 138
Kopā	81 027 400	78 875 219

Vispārējā izglītībā turpinājās ESF projektu īstenošana jaunā mācību satura ieviešanai un skolēnu individuālo kompetenču un talantu attīstībai, kā arī atbalsts priekšlaicīgas mācību pamešanas riska mazināšanai, karjeras izglītības atbalstam, izglītības kvalitātes novērtēšanas monitoringa sistēmas izveidei, dalībai starptautiskos salīdzinošos izglītības pētījumos, kā arī vispārējās izglītības infrastruktūras uzlabošanai. Sniegts atbalsts jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neiegūst arodu (NEET situācijas).

- 8.3.1.2. pasākuma aktivitātē 2019. gadā komersantiem bija iespēja pieteikties ESF atbalstam digitālo mācību un metodisko līdzekļu izstrādei jaunā mācību satura ieviešanai pirmsskolas izglītības pakāpē un pamatzglītības pakāpē. Rezultātā tika atbalstīta 12 projektu īstenošana, kuru ietvaros līdz 2021. gada beigām tiks izstrādāti 38 jauni digitālie mācību līdzekļi dažādās mācību jomās.
- 8.3.2.2. pasākuma aktivitātē turpināts ESF atbalsts 358 skolām daudzveidīgu pasākumu īstenošanai skolēnu individuālo kompetenču attīstībai.
- Lai nodrošinātu atbalstu priekšlaicīgā mācību pārtraukšanas riska grupas izglītojamajiem, 8.3.4. pasākumā projekts "Pumpurs" turpina piesaistīt pašvaldības un profesionālās izglītības iestādes. 2019. gadā tika uzsākta jaunatnes organizāciju projektu īstenošana, lai veicinātu riska grupas iesaisti sabiedriskajā dzīvē un paaugstinātu to motivāciju mācīties.
- 8.3.5. pasākuma aktivitātē turpināts ESF atbalsts 430 skolām karjeras attīstības atbalsta īstenošanai.
- 8.3.3. pasākumā "Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" sniegts atbalsts vairāk nekā 500 NEET jauniešiem vecumā no 15-29 gadiem ar mērķi attīstīt jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, nodarbinātībā.
- 8.3.2.1. pasākumā "Atbalsts nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošanai izglītojamo talantu attīstībai" Latvijā organizēta starptautiskā mācību priekšmetu olimpiāde (3. Eiropas Fizikas olimpiāde). Noslēdzies darbs pie Metodikas izstrādes darbam ar talantīgiem skolēniem, kas pieejama platformā www.atbalstsizeciliba.lv. 84 pedagogi piedalījušies pedagogu profesionālās pilnveides pasākumos par talantīgo jauniešu identificēšanu un attīstību, nodrošināta 90 skolēnu dalība starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs un zinātniskajos konkursos, sniegts atbalsts mācību priekšmetu olimpiāžu, reģionālo zinātnisko konferenču, praktiskas ievirzes pasākumu norisei.
- 8.1.2. aktivitātē turpinājās vispārējās izglītības iestāžu modernizācijas projektu īstenošana. 2019. gadā pabeigta vairāku nozīmīgu projektu īstenošanas, tajā skaitā, uzbūvēta jauna Ādažu sākumskola, veikta Jelgavas Valsts ģimnāzijas un Gulbenes 2. vidusskolas pilnīga pārbūve, Siguldas Valsts ģimnāzijai, Mārupes Valsts ģimnāzijai un Dobeles Valsts ģimnāzijai izbūvētas jaunas piebūves.

Profesionālajā izglītībā ES fondu 2014. - 2020. gada plānošanas periodā ir piešķirtas būtiskas investīcijas 104 miljonu eiro apmērā profesionālās izglītības iestāžu modernizācijai - mācību aprīkojuma un infrastruktūras uzlabošanai. Finansējums piešķirts aprīkojuma un iekārtu iegādei 17 prioritāro izglītības tematisko jomu vai programmu grupās, mācību un koplietošanas telpu un āra laukumu infrastruktūras modernizēšanai vai jaunu izveidei, metodiskā centra funkciju stiprināšanai,

dabaszinātņu (fizika, ķīmija, bioloģija) un matemātikas kabinetu iekārtošanai un jaunu izveidei, IKT ieviešanai un ergonomiskas mācību vides izveidei. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.1.3. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt modernizēto profesionālās izglītības iestāžu skaitu" 2019. gadā pabeigti 8 objekti - Rēzeknes tehnikumā, Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikumā, Rīgas Valsts tehnikumā, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā, Liepājas Valsts tehnikumā, Valmieras tehnikumā, Smiltenes tehnikumā, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā. Sākta un turpinās izglītības programmu modernizācija 15 izglītības programmās 8 tehnikumos.

SAM 8.5.1. "Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā" 2017. - 2019. gadā DBV mācībās iesaistīti 2028 audzēkņi, praksēs iesaistīti 6188, audzēkņi. DVB mācību īstenošanā iesaistīti 469 uzņēmumi, bet prakšu īstenošanā - 1867 uzņēmumi.

Atbilstoši Valsts Izglītības informācijas sistēmas datiem 29 izglītības iestādes DVB mācību īstenošanai ir piemērojušas 314 profesionālās izglītības programmas.

Izstrādāti grozījumi vienas vienības izmaksu metodikā, kas palielina atbalsta apjomu uzņēmumiem par DVB mācību un mācību prakšu nodrošināšanu. Palielināts arī atbalsta apjoms izglītības iestādēm par viena DVB mācībās un/vai mācību praksē iesaistītā izglītojamā izdevumu pamatojošās dokumentācijas apkopošanu, uzglabāšanu un maksājumu veikšanu 8.5.1.SAM projektā.

Pieaugušo izglītībā organizēta ceturrtā pieteikšanās kārtā mācībām SAM 8.4.1. projektā "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide". Strādājošie iedzīvotāji varēja izvēlēties mācības 12 dažādās nozarēs, kā arī astoņās mūžizglītības kompetencēs (to vidū digitālās, uzņēmējdarbības un ilgtspējas kompetences, matemātikas, dabaszinātņu un tehnoloģiju kompetences, valodu kompetences noteiktās nozarēs). Tāpat nodarbinātie varēja apgūt arī atsevišķus moduļus no licencētām un akreditētām profesionālās tālāizglītības programmām. Pieteikšanās mācībām pirmoreiz tika organizēta tiešsaistē www.macibaspieaugusajiem.lv. Mācību iespējas projektā kopumā izmantojuši jau 26 444 nodarbināto, tostarp vairāk nekā 9 000 strādājošo mācības uzsāka ceturrtās kārtas ietvaros, un mācības jau pabeiguši gandrīz 17 000 strādājošo.

2019. gadā atbilstoši pilnveidotajām nozares kvalifikācijas struktūrām, SAM 8.5.2. "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai" izstrādāti un Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē saskaņoti visi plānotie 162 profesiju standarti un profesionālās kvalifikācijas prasības. Izstrādātas modulārās profesionālās izglītības programmas 79 profesionālajām kvalifikācijām un sākta izstrāde vēl 46 programmām, kā arī sākta profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrāde 40 profesionālajām kvalifikācijām. Turpinājās darbs pie 29 mācību līdzekļu izstrādes un divu mācību līdzekļu tulkošanas, kā arī nodrošināta 27 simulācijas iekārtu iegāde.

SAM 8.5.3. projektā "Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide" kopumā profesionālā pilnveide nodrošināta 1573 profesionālās izglītības iestāžu direktoriem un citiem administrācijas pārstāvjiem, tostarp 314 personām 2019. gadā. 4693 profesionālās izglītības pedagogiem, prakses vadītājiem, DVB mācību vadītājiem un administrācijas pārstāvjiem pilnveidotas vispārējās pamatprasmes un profesionālās prasmes, tostarp 1073 pedagogiem 2019. gadā.

Turpinās SAM 7.2.1.2 pasākuma projekts "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros", kurā jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem ir iespēja bez maksas gada vai pusotra gada laikā profesionālās izglītības programmās iegūt darba tirgū pieprasītu profesiju. Jauniešu garantija piedāvā arī darba vidē balstītās mācības, kuru specifika ir jaunietim dotā iespēja vairāk nekā pusi mācību laika pavadīt reālā darba vidē pie darba devēja. 2019. gada septembrī tika organizēta *Jauniešu garantijas* noslēdzošā uzņemšana 23 darba tirgū pieprasītās profesijās, kuras var apgūt pusotra gada laikā. Kopumā projektā 5 842 izglītojamie ieguvuši profesionālo kvalifikāciju, tostarp 565 jaunieši 2019. gadā.

Augstākajā izglītībā noslēdzies SAM 8.2.4. projekts – Akadēmiskās informācijas centrs ir pabeidzis ESF projektu "Atbalsts EQAR aģentūrai izvīrīto prasību izpildei" un kļuvis par pilntiesīgu Eiropas Augstākās izglītības Kvalitātes novērtēšanas asociācijas (*European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)*) biedru. 2019. gadā ir apstiprināta arī jauna studiju virzību licencēšanas un akreditēšanas metodoloģija un projekta ietvaros izveidota e-platforma studiju virzību akreditācijas procesa atbalstam.

Noslēgušies pirmie lielākie ERAF investīciju projekti augstākās izglītības studiju programmu modernizēšanā, piemēram, LU Zinātņu mājas atklāšana, RTU Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultāte.

Zinātnē noslēgušies pirmo 8 ERAF līdzfinansēto pētniecības projektu īstenošana praktisko pētījumu programmā un pēcdoktorantūras pētniecības programmā. Apstiprināts *Apvārsnis 2020* finansējums un saistītais ERAF finansējums Baltijas Biomateriālu ekselences centra attīstībai. Apstiprināts ERAF finansējums sešiem *Apvārsnis 2020* apakšprogrammās virs kvalitātes sliekšņa novērtētiem, bet finansējumu nesaņēmušiem zinātnes projektiem kvantu skaitļošanā, kvantu fizikā, organiskajā ķīmijā, t.sk. ķīmiskās bioloģijas pētniecībā u.c. jomās (ERA Chair, Marijas Sklodovskas-Kirī granti, Eiropas Zinātnes padomes granti).

Noslēgušies pirmie ERAF investīciju projekti pētniecības infrastruktūrā, piemēram, atklāta LU Zinātņu māja, LLU Augu aizsardzības institūts, Biotehnoloģiju zinātniskās laboratorijas Viedo tehnoloģiju nodaļa un Tehnoloģiju un zināšanu pārneses nodaļa.

IV PĀRSKATS PAR PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM

4.1. NOZARES VADĪBA

19. tabula

Finanšu resursi nozares vadības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2019.gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, Microsoft līguma un projektu nodrošināšana	2 381 960	2 381 960
16.00.00 Eiropas Savienības lietas un starptautiskā sadarbība	1 935 845	1 930 269
42.03.00 Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki	243 621	243 621
42.06.00 Valsts izglītības satura centra darbības nodrošināšana	2 066 750	1 979 911
42.07.00 Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības nodrošināšana	1 449 288	1 387 428
62.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	1 194 451	1 069 330

63.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014-2020)	164 366	151 957
70.13.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	35 527	15 596
97.01.00 Ministrijas centrālā aparāta darbības nodrošināšana	4 655 913	4 265 703
97.02.00 Nozares vadības atbalsta pasākumi	298 548	298 548
99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	3 212 043	3 196 128
Kopā	17 638 312	16 920 451

Pārskata gadā nodrošināta ministrijas veidotās izglītības, zinātnes, valsts valodas, sporta un jaunatnes politikas plānošana un īstenošana. Izstrādāti tiesību aktu projekti, koordinēta un nodrošināta ministrijas pārstāvība tiesvedības procesos administratīvajās lietās un civillietās, kurās ministrija ir lietas dalībnieks, Ministru prezidenta, MK, citu ministriju un institūciju veidotajās darba grupās un padomēs.

Veicot ministrijas valdījumā esošo valsts un tai piekritošo nekustamo īpašumu objektu apsaimniekošanu, turpinājās objektu, tajā skaitā to īpašuma tiesību, tiesiska sakārtošana. 2019. gadā zemesgrāmatās ierakstīti 11 nekustamo īpašumu objekti. Lielākā daļa objektu nodoti ministrijas padotības iestāžu bezatlīdzības lietojumā un pārvaldīšanā, tajā skaitā apsaimniekošanā, lai īstenotu nepārtrauktu objektu pārvaldīšanas procesu un izvēlētos optimālas pārvaldīšanas darba metodes, tādējādi nodrošinot objektu lietojuma īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā ekspluatācijas laikā, kā arī sabiedrības un personas drošības vai veselības aizskāruma nepieļaujamību. Savukārt ministrija veic šī pārvaldīšanas procesa virsuzraudzību. Turpinot iesākto apjomīgo darbu pie funkciju nodrošināšanai nevajadzīgo objektu nodošanas, ministrija 2019. gadā ir nodevusi 22 nekustamos īpašumus (69 objektus) atvasinātu publisku personu īpašumā vai Finanšu ministrijas un citu ministriju valdījumā.

4.2. INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBA

Lai automatizētu procesus un mazinātu administratīvo slogu, 2019. gadā turpinājās darbs pie Valsts izglītības informācijas sistēmas (turpmāk – VIIS) un ministrijas iekšējo koplietošanas informācijas sistēmu attīstības. 2019. gadā e-indekss mērījumā ministrija atzīta par digitalizācijas līderi starp tiešās pārvaldes iestādēm. E-indekss ir digitālās vides brieduma novērtējums, kuru veido iestādes digitalizācijas līmenis 5 dimensijās: iestādes iekšējie procesi un starpiestāžu sadarbība, atvērtie dati, klientu apkalpošana un atbalsts, pakalpojumu nodrošināšana, saziņa ar sabiedrību un līdzdalība.

Saskaņā ar normatīvo regulējumu par Psihologu reģistra izveidi, 2019. gada janvārī kā VIIS sastāvdaļa sāka darboties Psihologu reģistrs, kur esošā informācija jebkuram interesentam pieejama arī VIIS publiskajā daļā.

Paplašināta VIIS izmantošana augstākās izglītības sektorā, pilnveidojot jau iepriekšējos gados uzsākto informācijas uzkrāšanu par augstākās izglītības iestādēs studējošajiem, piemēram, lai atvieglotu darbu augstākās izglītības iestādēm pie datu ievades. Izstrādāta un ieviesta jauna metode studējošo datu ievadei filiālēs. Pilnveidota augstākās izglītības (studiju) programmu meklēšanas funkcionalitāte, dodot iespēju jebkuram interesentam VIIS publiskajā daļā ērti meklēt un atrast informāciju par studiju programmām.

VIIS pilnveidota saskaņā ar grozījumiem normatīvajā regulējumā par izglītības programmu licencēšanas kārtību, mazinot administratīvo slogu un dodot iespēju izglītības iestādes lietotājam ievadīt informāciju VIIS par pieteikumu jaunas izglītības programmas licencēšanai.

2019. gadā VIIS sāks ievadīt un uzkrāt informāciju par vidējās vispārējās izglītības izglītojamo gada vērtējumiem, ko turpmāk varēs izmantot izglītības monitoringa projekta vajadzībām. Izveidota gan funkcionalitāte vērtējumu manuālai ievadei, gan iespējai importēt failu ar izglītojamo vērtējumiem, kas iegūts no skolvadības sistēmas datiem. Saistībā ar šiem datiem pilnveidots arī webserviss datu nodošanai uz augstskolu uzņemšanas informācijas sistēmu, papildinot to ar izglītojamo gada vērtējumu datiem.

Lai mazinātu izglītības iestāžu administratīvo slogu iestāžu reorganizācijas gadījumā, izveidota iestādes pretendentu datu pārņemšanas funkcionalitāte no reorganizētās iestādes uz jauno iestādi, paredzot, ka šos datus var pārņemt iestādei ērtā veidā, neregistrējot katru pretendentu no jauna. Tāpat 2019. gadā attīstījās VIIS datu apmaiņa ar citām informācijas sistēmām. Piemēram, izstrādāts un ieviests risinājums, ka VIIS saņem datus no valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju informācijas sistēmas, kas ļauj izglītības iestādei sekot līdzi aktuālajai informācijai par bērnam rekomendēto izglītības programmu. Noslēgti jauni sadarbības līgumi ar vairākām pašvaldībām par datu saņemšanu tiešsaistes režīmā pašvaldības funkciju īstenošanai. Izstrādāti jauni webservisi datu automātiskai apmaiņai ar dažādām citām informācijas sistēmām, piemēram, Labklājības ministrijas informācijas sistēmu LabIS, Būvniecības informācijas sistēmu BIS un citām.

Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā izveidota funkcionalitāte starptautiskas testēšanas institūcijas vērtējumu svešvalodā ievadei informācijas sistēmā, ja centralizētais eksāmens svešvalodā ir aizstāts ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā.

Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā izveidota funkcionalitāte zinātnisko institūciju starptautiskā novērtējuma veikšanas atbalstam un elektroniskai Latvijas Zinātnes padomes ekspertu komisiju vēlēšanu organizēšanai.

V PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS

5.1. Pētījumi

20.tabula

Ministrija 2019. gadā veikusi šādus pētījumus:

Pētījums	Mērķis	Galvenie rezultāti	Pētījuma veicējs, summa
Tālākās izglītības (pēc vispārējās pamatizglītības) izvēles process: priekšstati, informācija, ietekmētāji	Apkopot jau pieejamo un iegūt papildu nepieciešamo informāciju par jauniešu izvēlēm tālākās izglītības pēc vispārējās pamata izglītības iegūšanā, analizējot jauniešiem pieejamo informāciju, jauniešu vidū pastāvošos priekšstatus, būtiskākos lēmumu pieņemšanas ietekmētājus u.c. saistītus aspektus kontekstā ar ES fondu veiktajām investīcijām izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācijā un mācību satura attīstībā.	Pētījuma ietvaros sniegta analīze par lēmumu pieņemšanas procesu un tā ietekmējošajiem faktoriem.	SIA "Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija", līgumcena - 9486,40 EUR (ar PVN), samaksa segta no ESF projekta Nr. 10.1.2.0/18/TP/011 "Izglītības un zinātnes ministrijas ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda informācijas un publicitātes

			projekts, 2. kārtā” līdzekļiem
--	--	--	-----------------------------------

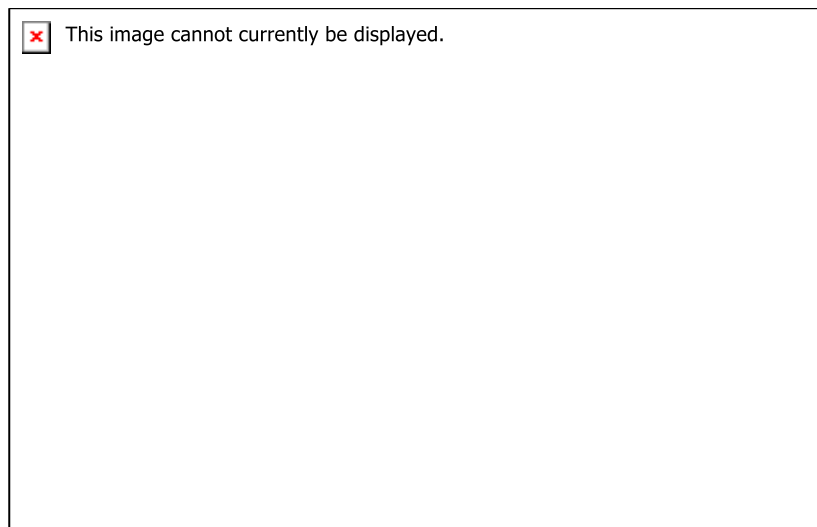
5.2. Iekšējais audits

Ministrijas Iekšējā audita nodaļa veica finanšu, vadības, izpildes novērtējuma, kvalitātes un informācijas sistēmu iekšējos auditus ministrijā un tās padotībā esošajās iestādēs.

2019. gadā Izglītības un zinātnes ministrijā tika nodrošināti audita izpildes kvalitātes elementi: patiesums, pilnīgums, efektivitāte, savlaicīgums, sadarbība. Regulāri veikta audita ārpakalpojumu kvalitātes uzraudzība, komentēti auditoru iesniegtie ziņojumi.

4.attēls

2019. gada plāna izpilde (auditoru darba dienas):

21. tabula

2019. gada plānā iekļautie auditi

Eiropas Komisijas Erasmus+ programmas projekta "EPALE Nacionālais atbalsta dienests" finanšu audits
eTwinning projekta finanšu audits
Vispārējās pamata un vidējās izglītības programmu akreditācija un licencēšana
Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu finansēšanas politika
Izglītības un zinātnes ministrijas resora Iepirkumu sistēmas darbības efektivitāte
Sistēmas "Eiropas Savienības programmas Erasmus+ administrēšana" un "Eiropas Savienības iniciatīvas Eiropas Solidaritātes korpusa administrēšana" iekšējais audits
EUROSTAR projekta finanšu audits
NordPlus projekta finanšu audits
Riska vadība un kvalitātes vadības audits
Juridiskā atbalsta audits
Horizontālais audits "Padotības iestāžu autotransporta nodrošinājums un degvielas uzskaitē"
Eiropas Savienības programmas "Erasmus+" administrēšana

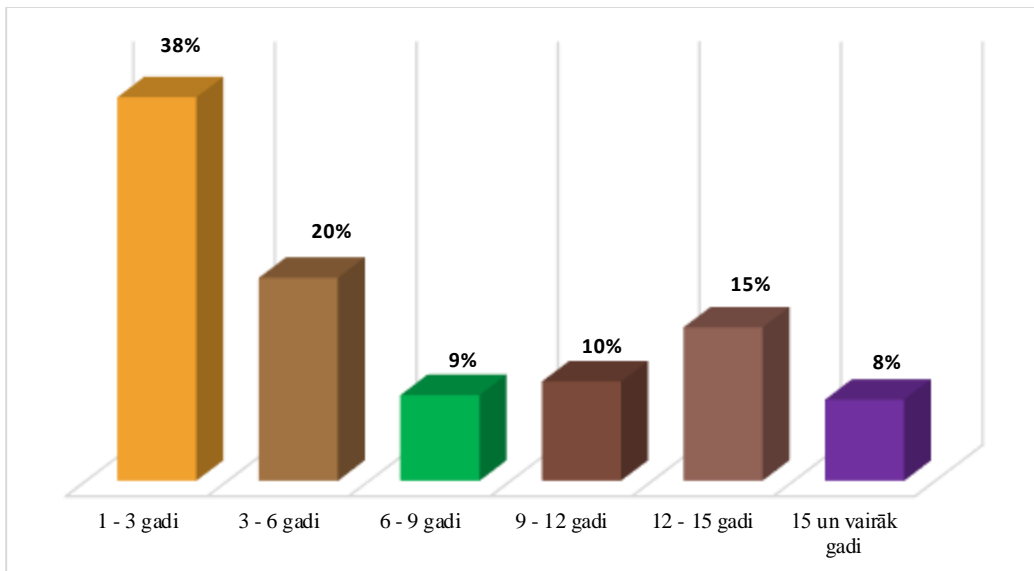
VI PERSONĀLS

2019. gadā ministrijā bija vidēji 233 amata vietas. Ministrijas 2019. gada darba plānā izvirzīto mērķu un funkciju īstenošanā faktiski piedalījās vidēji 194 nodarbinātie. Pārskata periodā ministrijas kolektīvā darbu sāka 36 jauni darbinieki, darbu ministrijā pārtrauca 22 darbinieki, attiecīgi ministrijas personāla rotācijas koeficients bija nepilni 25%, personāla atjaunošanās koeficients 15% un personāla aiziešanas koeficients 9%. Ministrijā no visiem darbiniekiem 2019. gadā bija nodarbināti 78% sieviešu un 22% vīriešu.

2019. gadā lielākais nodarbināto īpatsvars ministrijā - 38% - bija darbiniekiem ar darba stāžu no 1 – 3 gadiem. Par nodarbināto lojalitāti liecina fakts, ka vairāk nekā 23% ministrijā nodarbināto strādā ilgāk par 12 gadiem.

5.attēls

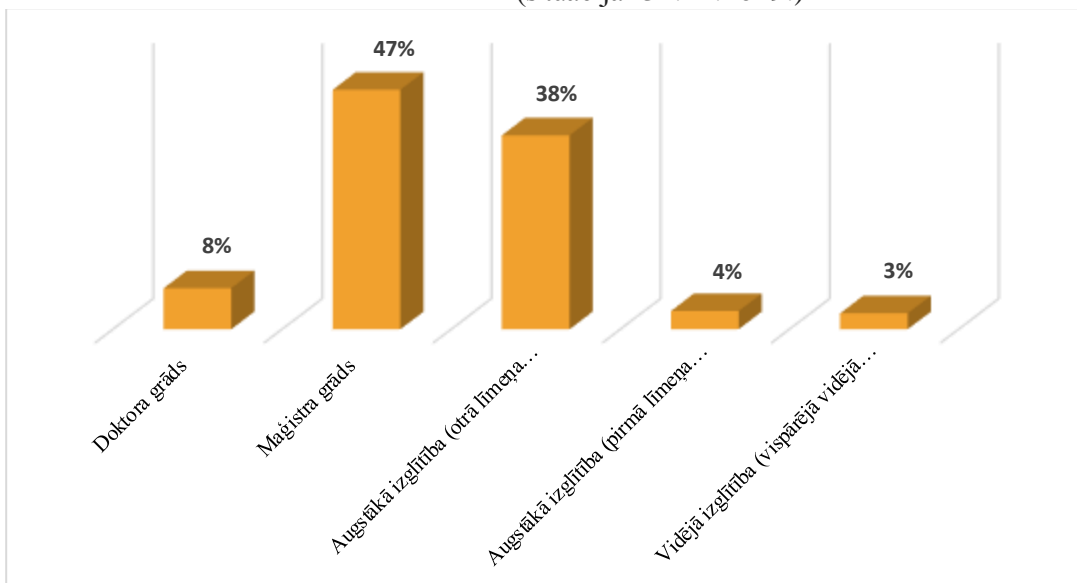
Ministrijas nodarbināto procentuālais sadalījums pēc nostrādātajiem gadiem
(situācija 31.12.2019.)

Ministrijas lielākā vērtība ir profesionāls personāls, 97% ministrijā nodarbinātajiem ir augstākā izglītība, 55% ir maģistra vai doktora grāds.

6.attēls

Ministrijā nodarbināto izglītības līmenis (situācija 31.12.2019.)

Lai nodrošinātu augsti kvalificētu speciālistu piesaisti un motivēšanu darbam ministrijā, viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem ir mazināt nevienlīdzīgo atbildību starp citām valsts pārvaldes iestādēm un privāto sektoru.

Lai īstenotu ministrijas Rīcības plānā 2019. gadam noteikto uzdevumu izpildi saistībā ar personālu, ieguldīts darbs augsti kvalificētu darbinieku piesaistē, jauno darbinieku adaptācijā, esošo darbinieku motivēšanā, attīstībā un profesionālajā pilnveidē. Ministrijas nodarbinātie savu profesionālo kvalifikāciju paaugstināja, piedaloties konferencēs,ursos, semināros gan Latvijā, gan ārvalstīs. Darbiniekiem tika piedāvātas Valsts kancelejas, Valsts administrācijas skolas un citu institūciju organizētās mācību iespējas. Zināšanu papildināšanai un pieredzes pilnveidošanai ministrijas darbiniekiem, kuri pārvalda svešvalodas, piedāvātas kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas arī ārvalstīs, piedaloties semināros un konferencēs. Rezultātā tika sekmēta personāla profesionālā izaugsme un darba efektivitāte.

VII KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

7.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA

Informējot un izglītojot sabiedrību par ministrijas atbildībā esošo jomu politikas veidošanu, ministrija izmanto dažādus komunikācijas kanālus un veidus: nodrošina individuālas konsultācijas Informācijas centrā, veido mediju attiecības, aktuālo informāciju publicē ministrijas tīmekļvietnē, īsteno aktīvu komunikāciju sociālajos tīklos, organizē diskusijas, seminārus un citus informēšanas un izglītošanas pasākumus.

2019. gadā sadarbībā ar VISC un projektu "Skola2030" īstenoti informatīvi pasākumi un preses konferences par pilnveidotā mācību satura modeli vidusskolai. Organizēta tradicionālā Ēnu diena, kurā iesaistījās skolēni no dažādām Latvijas izglītības iestādēm. 2019. gada 8. maijā, Atvērto durvju dienā, ministriju apmeklēja Riebiņu vidusskolas 11.-12.klases skolēni, kuriem bija iespēja uzzināt gan par Eiropas brīvprātīgā darba iespējām, gan līdzdalību lēmumu pieņemšanā skolas pašpārvaldē. Ministrija aktīvi iesaistījās sarunu festivālā "Lampa", aicinot uz diskusiju par nākotnes skolu, profesionālo izglītību un mūžizglītības/pieaugušo izglītības jautājumiem.

Sadarbībā ar Sporta departamentu organizēts konkurss "Gada sporta skolotājs 2019", bet projekta EPALE ietvaros – pieaugušo neformālās izglītības balva "Sauls laiva", kuru 2019. gadā ieguva Latvijas Nacionālā bibliotēka. Plaša komunikācija notika par diskusijām un tiešraidēm, kuras tika organizētas augstskolu pārvaldības modeļa maiņai, kā arī saistībā ar doktorantūras jauno modeli.

2019. gadā regulāri sniegtas telefoniskas un rakstiskas atbildes uz nacionālo un reģionālo mediju, interneta portālu un ziņu aģentūru jautājumiem par visām ministrijas kompetencē esošām jomām, organizētas intervijas TV un radio - kopumā sniegtas vairāk nekā 900 atbildes un skaidrojumi, sagatavotas 265 preses relīzes, notikušas 15 preses konferences un preses brīfiņi.

Ministrijas Informācijas centrs nodrošināja klātienē konsultācijas apmeklētājiem, sniedza atbildes uz jautājumiem gan pa tālruni, gan e-pastā, gan klātienē. Informācijas centrā ikdienā pieejami informatīvie materiāli par izglītības, zinātnes, sporta, valsts valodas un jaunatnes nozares aktualitātēm. Pilsoņi, nepilsoņi un ārvalstnieki te varēja pieteikties arī valsts valodas eksāmenam un saņemt valsts valodas apliecību.

7.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Ministrijai un tās padotības iestādēm izveidojusies veiksmīga sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, īstenojot kopīgus projektus, izstrādājot normatīvos aktus un to grozījumus, strādājot darba grupās un tādējādi veicinot gan nevalstiskā sektora līdzdalību lēmuma pieņemšanas procesos, gan sekmējot informācijas apmaiņu un sociālo dialogu.

Vispārējā izglītībā 2019. gadā sadarbībā ar sociālajiem un sadarbības partneriem - Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību, Latvijas izglītības vadītāju asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, skolotāju profesionālajām asociācijām (biedrībām), biedrību "Latvijas Autisma apvienība", vecāku biedrībām ministrija izstrādāja grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kā arī gatavoja jaunu MK noteikumu vai to grozījumu projektus. 2019. gadā atjaunots ministrijas Konsultatīvās padomes mazākumtautību izglītības jautājumos sastāvs, iekļaujot padomes darbā Jēkabpils Poļu biedrības pārstāvi. Padomes darbā ir iekļauti arī pārstāvji no Rīgas Ebreju kopienas, Starptautiskās Romu apvienības un biedrības "Latvijas krievu mācībvalodas skolu atbalsta asociācija". 2019. gada 3. septembrī tika apstiprināti MK noteikumi Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem", kuru izstrādē un apspriešanās ļoti aktīvi piedalījās arī nevalstiskā sektora pārstāvji, piemēram, nevalstiskās organizācijas un nozaru asociācijas: Imanta Ziedoņa fonds "Viegli", biedrība "Teātris un izglītība", biedrība "Ascendum", Latvijas Ritmikas biedrība, Latvijas Informācijas

un komunikācijas tehnoloģijas asociācija; skolotāju profesionālās asociācijas: Latviešu valodas un literatūras skolotāju asociācija, Latvijas sporta skolotāju asociācija, Latvijas Fizikas skolotāju asociācija, Bioloģijas skolotāju asociācija, Ģeogrāfijas skolotāju asociācija, Vācu, angļu, franču un krievu valodas skolotāju asociācijas, Kultūras pedagogu biedrība, Latvijas Informātikas skolotāju asociācija; vecāku biedrības: SIA "Mammām un tētiem", biedrība "Vecāki par labāku izglītību".

Nodrošinot profesionālās izglītības sasaisti ar darba tirgu, aktīvs sociālais dialogs tika īstenots ar Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, nozaru ekspertu padomēm u.c.

Augstākajā izglītībā konceptuālā ziņojuma "Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā" izstrādes gaitā tika diskutēts gan ar valsts, gan nevalstiskā, gan arī ar publiskā sektora pārstāvjiem. Konceptuālā ziņojuma projekta pirmā versija tika prezentēta publiskajā diskusijā "Virzība uz inovatīvu doktorantūru un pētniecības izcilību" 2019. gada 21. novembrī. Līdz 2019. gada decembra beigām par konceptuālajā ziņojumā ietvertā risinājuma projektu viedokli sniedza augstskolu prorektori, pētnieki, zinātnes nozaru eksperti, Daugavpils Universitāte, Kultūras ministrija, Latvijas Mākslas augstskolu asociācija, Latviešu valodas aģentūra, Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Jauno zinātnieku apvienība, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Latvijas Lietišķās valodniecības asociācija un tās domubiedri, Latvijas Neatkarīgā izglītības un zinātnes apvienība, Latvijas Sporta pedagogijas akadēmija, Latvijas Studentu apvienība, Latvijas Universitāšu asociācija, Latvijas Universitātes Arodbiedrības organizācija, Latvijas Universitātes humanitāro un sociālo zinātņu pārstāvji, Latvijas Zinātnes padomes Sociālo zinātņu ekspertu komisija un citas Latvijas Zinātnes padomes ekspertu komisijas un to locekļi, Latvijas Zinātņu akadēmija, Liepājas Universitāte, Liepājas Universitātes un Ventpils Augstskolas starpaugstskolu doktora studiju programmas "Valodniecība" padome, Pārresoru koordinācijas centrs, Pasaules Banka, Rektoru padome, Valsts zinātnisko institūtu asociācija.

Konstruktīva sadarbība izveidojusies ar Augstākās izglītības eksporta apvienību, kas saistīta ar ārvalstu studentu jautājumiem (vīzas, uzturēšanās atļaujas u.c.). 2019. gadā valsts institūcijām ar apvienību notika trīs plašākas sanāksmes, lai apspriestu prasības ārvalstu studentu uzņemšanai, aģentu pārbaudes mehānismu u.c. jautājumus. Apvienība bija iesaistīta darba grupā, kas sagatavoja sākotnējos grozījumus normatīvajos aktos par izmaiņām svešvalodu pārbaudījuma organizēšanā augstskolās. Lai arī atsevišķos jautājumos pusēm ir atšķirīgs redzējums, izveidotais sadarbības formāts un dialogs ir nozīmīgs dažādu jautājumu risināšanā un jomas attīstībai.

Diasporas nedēļas nogales skolu finansējuma sadalē un pārraudzīšanā notiek sadarbība ar diasporas organizācijām - Pasaules Brīvo latviešu apvienību (PBLA) un Eiropas Latviešu apvienību (ELA), kā arī ir noslēgti līdzdarbības līgumi par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu ar biedrību "Eiropas Latviešu apvienība" un biedrību "Īrijas Latviešu nacionālā padome", kopumā īstenojot piecu vasaras nometņu diasporas jauniešiem norisi.

Projekts EPALE piedalās NVO sektora aktivitātēs, kā arī organizē pasākumus, kuros aicināti NVO pārstāvji (piemēram, sarunu festivāls "Lampa", semināri, vebināri un mācības), tāpat EPALE notikumi tiek atspoguļoti Latvijas Pilsoniskās alianses NVO aktualitāšu ziņu izdevumā "Nesēdi tumsā".

VIII 2020. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Lai izvērtētu iespējamus risinājumus pašvaldību izglītības iestāžu tīkla attīstībai, 2020. gada sākumā noslēgsies ministrijas sarunas ar visām Latvijas pašvaldībām, pārrunājot un meklējot kopīgus risinājumus jautājumos par skolu nodrošinājumu ar pedagogiem un atbalsta personālu, par iespējam realizēt struktūrfondu projektus, ēku atbilstību higiēnas prasībām, digitālās prasības līmeni, metodiskā atbalsta nepieciešamību skolotājiem un citus jautājumus. Pēc sarunām ar pašvaldībām 2020. gadā tiks pārskatīts finansējuma modelis "nauda seko skolēnam". Sadarbībā ar pašvaldībām turpināsies skolu

tīkla sakārtošana. 2020. gada sākumā valdībā tiks prezentēts ministrijas sagatavotais starpziņojums par vidusskolu tīkla sakārtošanas iespējām, piedāvājumā ietverot četru reģionu bloku modeli ar dažādiem minimālā skolēnu skaita kritērijiem vidusskolu klasēs.

Ievērojot pedagogu atalgojuma paaugstināšanas grafiku, ministrija nodrošinājusi, ka no 2019. gada 1. septembra samaksa par zemāko mēneša darba algas likmi paaugstināta līdz 750 eiro. Plānots, ka arī turpmāk pedagogu darba samaksa tiks pakāpeniski paaugstināta. 2020. gada 1. septembrī stāsies spēkā pilnveidotais pamatizglītības standarts, kas nosaka, ko un kā mācīsies skolēni no 1. līdz 9. klasei. Tādējādi, no 2020. gada septembra visās pamatskolās Latvijā sāks īstenot pakāpeniskas pārmaiņas saturā un pieejā 1., 4., 7. klasē un arī 10. klasē vidusskolā.

2020. gadā skolās turpinās pāreja uz mācībām valsts valodā - no 2020./2021. mācību gada vispārējās izglītības iestādēs 10. klasē un no 2021./2022. mācību gada 11. klasē visi vispārīzglītojošie priekšmeti tiek pasniegti latviešu valodā, saglabājot mazākumtautību skolēniem iespēju dzimtajā valodā apgūt mazākumtautību valodu, literatūru un ar kultūru un vēsturi saistītus priekšmetus (moduļus).

Plānots pabeigt darbu pie Profesionālās izglītības likuma un ar to saistīto normatīvo aktu grozījumiem, lai profesionālo izglītību padarītu elastīgāku un veicinātu darbaspēka ātrāku nokļūšanu darba tirgū. Apstiprināšanai tiks virzīts jaunais profesionālās vidējās un arodizglītības standarts, ko plānots ieviest no 2020. gada 1. septembra. Plānots pārskatīt profesionālās izglītības programmu finansēšanas kārtību un izmaksas, noteikumus par stipendijām, precizējot to piešķiršanas mērķi un kārtību.

Projekta ietvaros turpināsies darbs pie izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas, nodrošinot monitoringa datu iegūšanu par profesionālo vidējās izglītības iestāžu absolventu nodarbinātību un ienākumiem. Turpināsies 22 profesionālo izglītības iestāžu infrastruktūras attīstības projekti ministrijas un Kultūras ministrijas padotības iestādēs, nodrošinot ievērojamu ES struktūrfondu piesaisti profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras attīstībai un pieejamības veicināšanai. Turpināsies projekts par DVB mācību sistēmas ieviešanu un attīstību, lai nodrošinātu darba vidē balstītu mācību un prakšu sniegumu un kvalitāti īpaši tautsaimniecības izaugsmei būtiskās nozarēs.

2020. gadā plānots pilnveidot pieaugušo izglītības īstenošanu, nodrošinot prasmju pilnveides un pieaugušo pārkvalifikācijas pasākumus, sadarbojoties ar sociālajiem partneriem, t.sk. nozaru ekspertu padomēm un pašvaldībām. Erasmus+ projekta "Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā" ietvaros tiks izstrādāts Pieaugušo izglītības attīstības plāns 2021.-2023. gadam.

Ministrija sadarbībā ar partneriem izstrādās konceptuālo ziņojumu valdībai par augstākās izglītības pārvaldības modeļa maiņu un izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam.

2020. gadā stāsies spēkā grozījumi Augstskolu likumā saistībā ar jaunā studiju un studējošo kreditēšanas modeļa ieviešanu. Jaunās sistēmas lielākie ieguvumi - iespēja saņemt kredītu bez otrā galvotāja, vienkāršotas procedūras studiju un studējošā kredīta noformēšanai un saņemšanai, kredīta dzēšana abiem vecākiem bērna piedzimšanas gadījumā u.c.

2020. gada sākumā valdībā tiks iesniegts informatīvais ziņojums par jauno doktorantūras modeli un pilnveidoto promocijas procesu, kas paredz lielāku atbildību augstskolām par doktorantūras laikā veiktā pētnieciskā darba vadību, kvalitāti un noslēgumā izstrādāto promocijas darbu. Plānots arī noteikt, ka doktora studijas jāorganizē centralizēti izveidotās struktūrvienībās jeb doktorantūras skolās. 2020. gada rudenī sāksies uzņemšana jaunajā programmā skolotāja kvalifikācijas iegūšanai. Jaunā programma sekmēs talantīgu un motivētu jaunu skolotāju ienākšanu skolās, integrēs pedagogu izglītību ar pētniecību un padarīs skolotāju izglītību elastīgāku – spējīgu ātri reaģēt un pielāgoties darba tirgus prasībām un tehnoloģiju attīstībai.

2020. gada 1. jūlijā stāsies spēkā grozījumi Zinātniskās darbības likumā, kas nosaka jaunas – spēcīgas un vienotas zinātnes politikas ieviešanas institūcijas - Latvijas Zinātnes padomes izveidi. Padome apvienos Latvijas zinātnes politikas ieviešanas funkcijas, kas šobrīd atrodas vairākās radnieciskās iestādēs. Jaunais modelis nodrošinās vienotu un nacionālā līmenī koncentrētu zinātnes politikas ieviešanas, uzraudzības, administrēšanas, kā arī analītisko kapacitāti pilnā zinātnes ciklā, tā būs arī vadošā iestāde zinātniskās ekspertīzes nodrošināšanā pētniecības un inovāciju jomā.

2020. gadā noslēgsies zinātnisko institūciju darbības starptautiskais novērtējums, kura ietvaros ārvalstu eksperti vērtē 38 valsts un privāto zinātnisko institūciju darbību.

2020. gadā tiks sāktas četras jaunas valsts pētījumu programmas: Finanšu ministrijas valsts pētījumu programma “Ēnu ekonomikas mazināšana, ietekmējošo faktoru novērtēšanas un apmēra aprēķināšanas metodes izstrādāšana”; Izglītības un zinātnes ministrijas valsts pētījumu programma digitālo humanitāro zinātņu jomā; Kultūras ministrijas valsts pētījumu programma “Kultūra un māksla”, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts pētījumu programma “Latvijas ainavu novērtējums un ainavu kataloga izstrāde. Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas efektivitātes izvērtējums”. Latvijas Zinātnes padome 2020. gada pirmajā ceturksnī izsludinās 2020. gada fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu konkursu.

Sporta jomā 2020. gadā tiks izstrādāta jauna Latvijas sporta attīstības stratēģija, pilnveidots sporta nozares finansēšanas un pārvaldības modelis, kā arī sporta speciālistu sertifikācijas sistēma un kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas.

Jaunatnes jomā 2020. gadā notiks plaša mēroga Latvijas jauniešu forums. Nākamā gada nozīmīgākais uzdevums - jauniešu iesaiste jaunajā Jaunatnes Politikas plānošanas dokumenta 2021.–2027. gadam izstrādē.

Valsts valodas politikas jomā 2020. gada vasarā plānots otrais Diasporas izglītotāju forums, bet gada nozīmīgākais uzdevums būs valodas politikas īstenotāju un sabiedrības iesaiste Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam izstrādē.

Projekta “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana” ietvaros līdz 2020. gada jūnijam beigām plānots veikt izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas un monitoringa rīku apraksta izstrādi. Ministrijas uzdevumā to veic Austrumeiropā vadošais neatkarīgais vadības konsultāciju uzņēmums “Civitta”.

Turpināsies sadarbība ar OECD Prasmju centra ekspertiem Latvijas Nacionālās prasmju stratēģijas projekta ietvaros, līdz 2020. gada beigām plānots izstrādāt un apstiprināt Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam.

2020. gada 6.-12.jūlijā plānoti XII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, kas ir lielākie, nozīmīgākie un senākie skolu jaunatnes tautas mākslas kolektīvu svētki Latvijā.